

Fagdag for 2. HF i 2022

Den 4. maj 2022, fra kl. 12.00 til 15.30

Start	Programpunkt	Tid	Ansvarlig
12:00	Velkommen og introduktion til dagen	10	Forretningsudvalget
12:10	Hvordan bliver vi klar til zinkfri fravænning	40	Tina Sørensen, SEGES Innovation
12:50	Pause	10	
13:00	Pattegriseoverlevelse	35	Trine Friis Pedersen, SEGES Innovation
13:35	Pause	10	
13:45	Workshop: Dækningsbidrag pr. gris	45	Joachim Glerup Andersen, SEGES Innovation
14:30	Pause	10	
14:40	Hvordan øger vi so-overlevelsen på staldgangen	40	Lisbeth Ulrich Hansen, SEGES Innovation
15:20	Opsamling og afslutning	10	Forretningsudvalget
15:30	Program slut		

2. Fagdag

Afholdt via teams

Den 4. maj 2022

Forretningsudvalget

Pia Schmidt Knudsen
Nordjyllands Landbrugsskole,
Lundbæk

Linda Fager Hansen
Dalum Landbrugsskole

Peter Munk Nielsen
Bygholm Landbrugsskole

Joachim Glerup Andersen
SEGES Innovation

Trine Friis Pedersen
SEGES Innovation

Forretningsudvalget

Pia Schmidt Knudsen
Nordjyllands Landbrugsskole,
Lundbæk

Linda Fager Hansen
Dalum Landbrugsskole

Peter Munk Nielsen
Bygholm Landbrugsskole

Joachim Glerup Andersen
SEGES Innovation

Trine Friis Pedersen
SEGES Innovation

Hvor slap vi sidst?

- Hvad laver SEGES Gris?
- National plan for håndtering af PRRS
- Mere klimavenlig griseproduktion
- Miljøteknologi til at reducere klimabelastningen

Program

Start	Programpunkt	Tid	Ansvarlig
12:00	Velkommen og introduktion til dagen	10	Forretningsudvalget
12:10	Hvordan bliver vi klar til zinkfri fravænning	40	Tina Sørensen, SEGES Innovation
12:50	Pause	10	
13:00	Pattegriseoverlevelse	35	Trine Friis Pedersen, SEGES Innovation
13:35	Pause	10	
13:45	Workshop: Dækningsbidrag pr. gris	45	Joachim Glerup Andersen, SEGES Innovation
14:30	Pause	10	
14:40	Hvordan øger vi so-overlevelsen på staldgangen	40	Lisbeth Ulrich Hansen, SEGES Innovation
15:20	Opsamling og afslutning	10	Forretningsudvalget
15:30	Program slut		

Info: Hele dagen optages

Husk evaluering til hvert indlæg

Skriv lidt noter og udfyld kl. 14.30

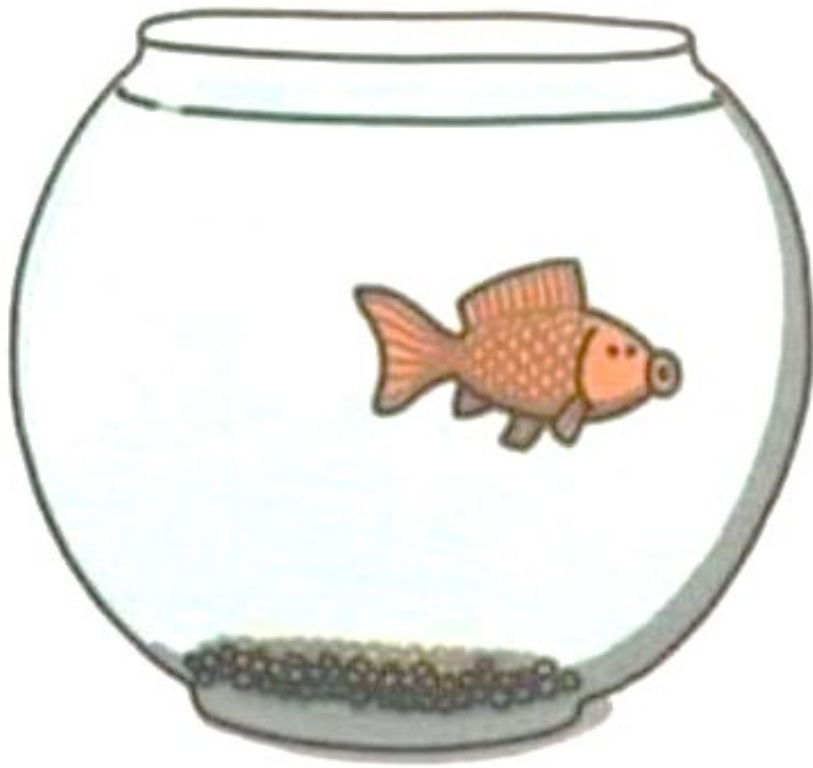
Forventer at alle afleverer

Check-In: Hvem er med bag skærmen

Skole	Antal elever	Undervisere
KOLD College	4	X
Grindsted Landbrugsskole	4	X
Jordbrugets Uddannelsescenter Århus	1	X
Asmildkloster Landbrugsskole	15	X
Agroskolen	15 (PL)	X
Landbrugsskolen Sjælland	12	X
Kjærgaard Landbrugsskole	2	X

Slå kamera TIL og mikrofon FRA

Har du dårlig mave
igen, Bjarne?

Ja!

Tak for i dag😊

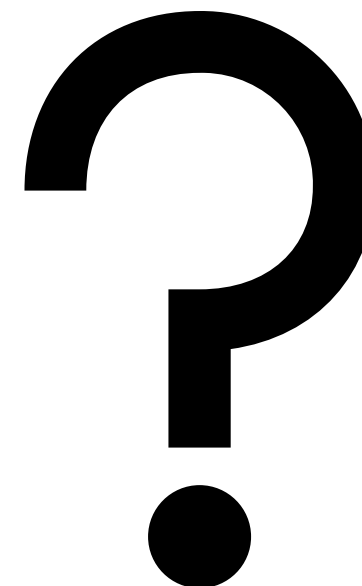
Hvordan bliver vi klar til zinkfri fravænning ?

*Tina Sørensen
Seniorkonsulent
SEGES Innovation P/S*

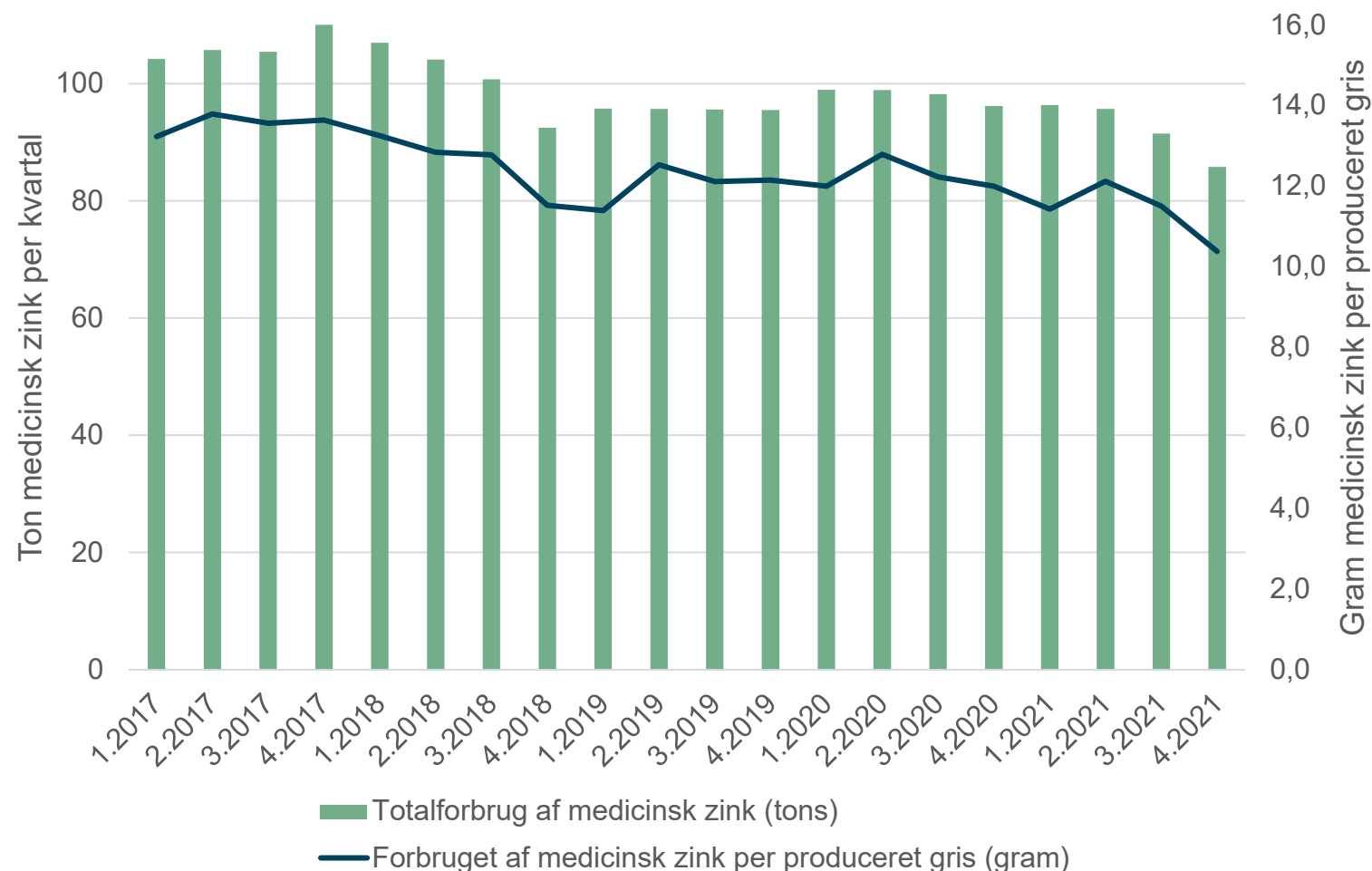
Oversigt

- Hvorfor skal vi udfase medicinsk zink?
- Hvorfor får grisene fravænningsdiarré?
- Hvad kan vi gøre før fravænning?
- Hvordan giver vi grisen den bedste fravænning?
- Kan vi gøre noget andet end at give antibiotika?

Udfordringen

- Europæisk beslutning
 - EMA tilbagetrækker godkendelse til medicinsk Zink senest juni 2022
- Hovedargumentet er miljøpåvirkning
 - Derudover resistensudvikling
- **Reduktion af antibiotikaforbrug – 2% om året fra 2019 til 2022**

Hvorfor opstår fravænningsdiarré?

Manglende
antistoffer

Stress

Smittepres

Miljøfaktorer

Diarrébakterier

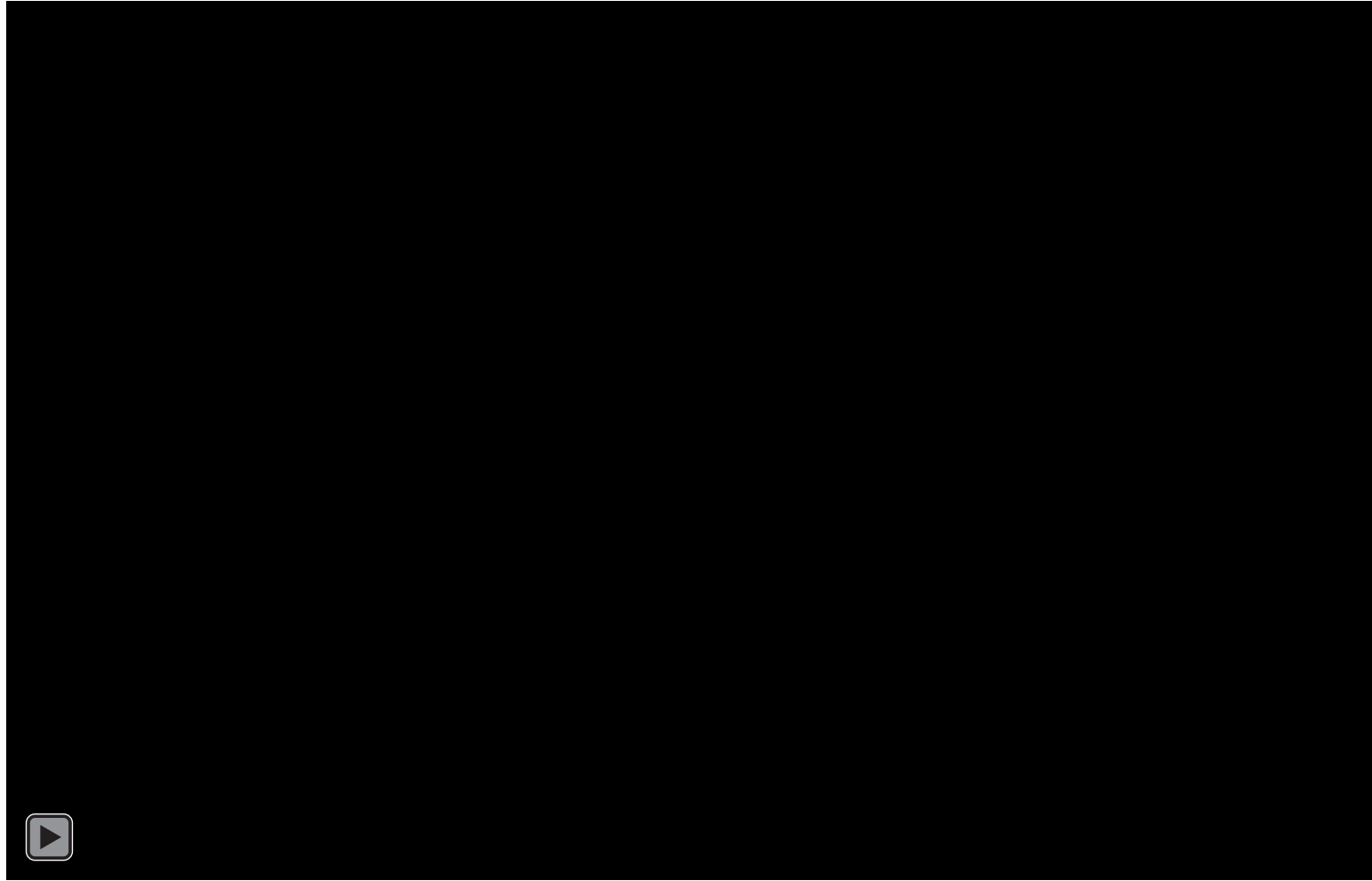
Hvad er en ROBUST gris ved fravænning?

- En gris, som har lært at æde eget foder
- En gris, som kan fordøje eget foder
- En gris med et stærkt immunforsvar, som kan modstå sygdom

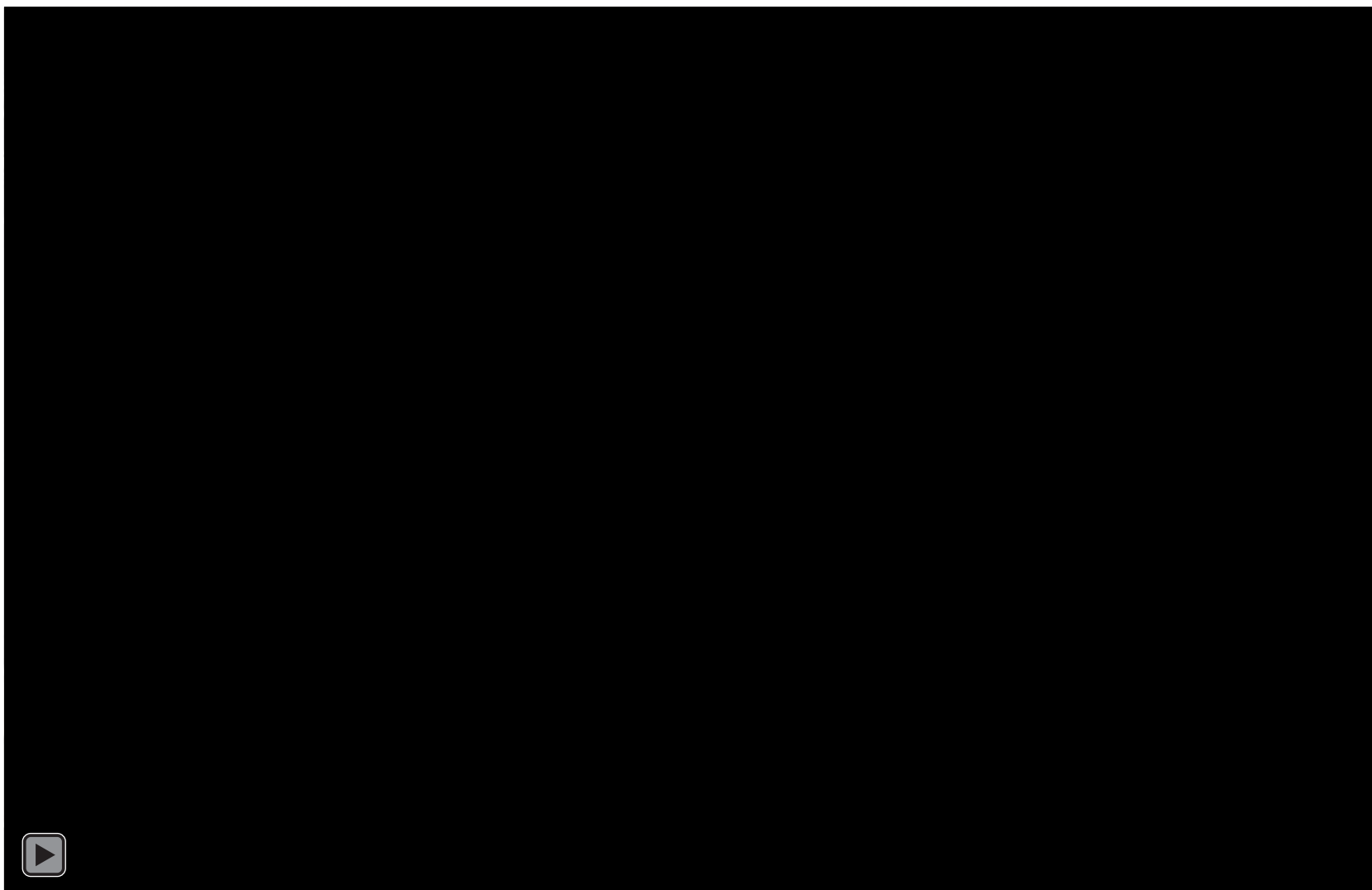

Hvordan æder pattegrisen

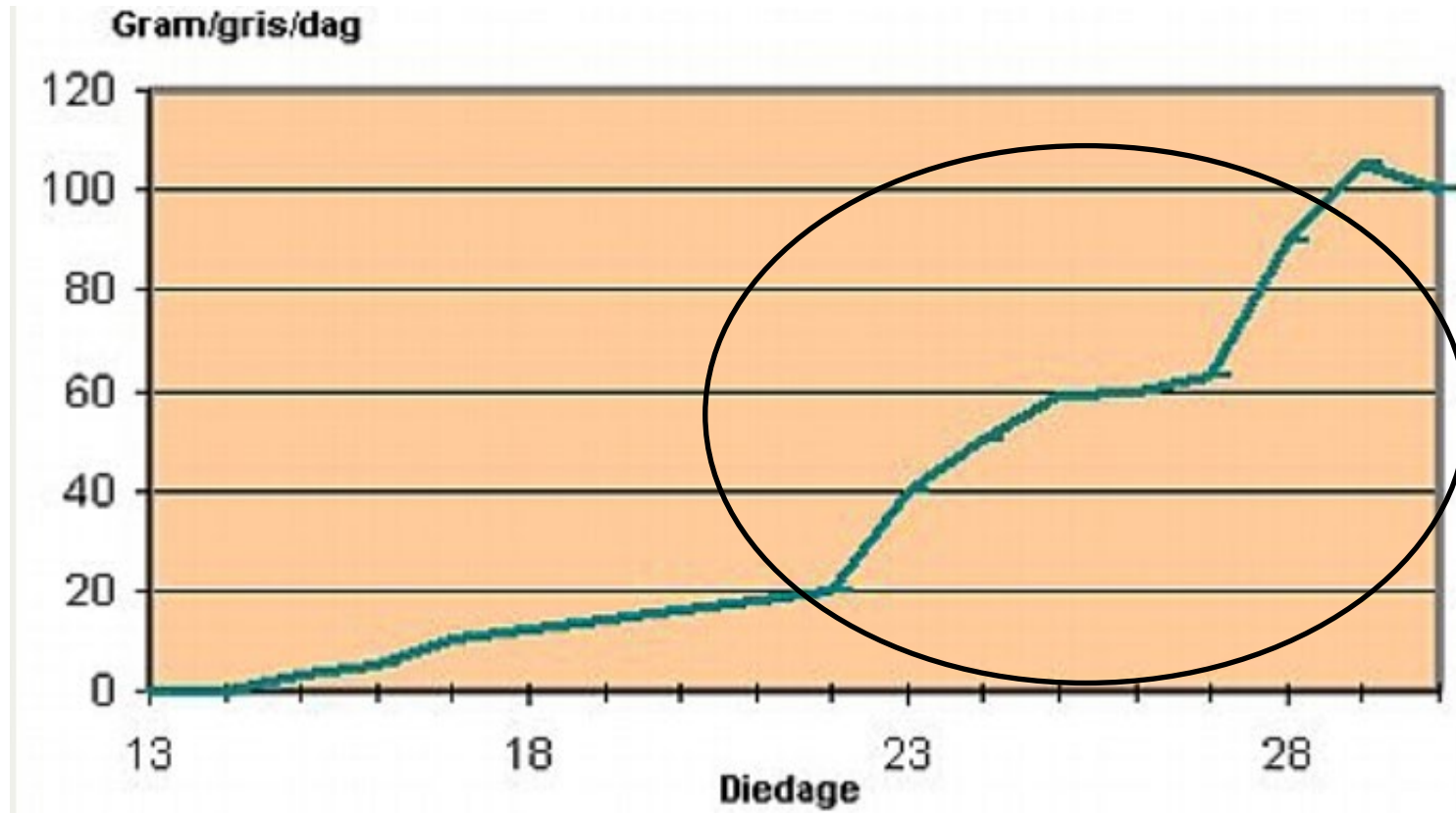
- Soen giver signal
- Alle grise æder samtidig
- Grisene æder ved siden af hinanden

Alle æder samtidig

Hvornår begynder grisene at æde?

Hvad foretrækker pattegrisen?

- Soen tager initiativ til "fodring"
- Pattegrisene æder samtidig og ved siden af hinanden
- Hyppige og små måltider

Hvordan kan vi gøre det?

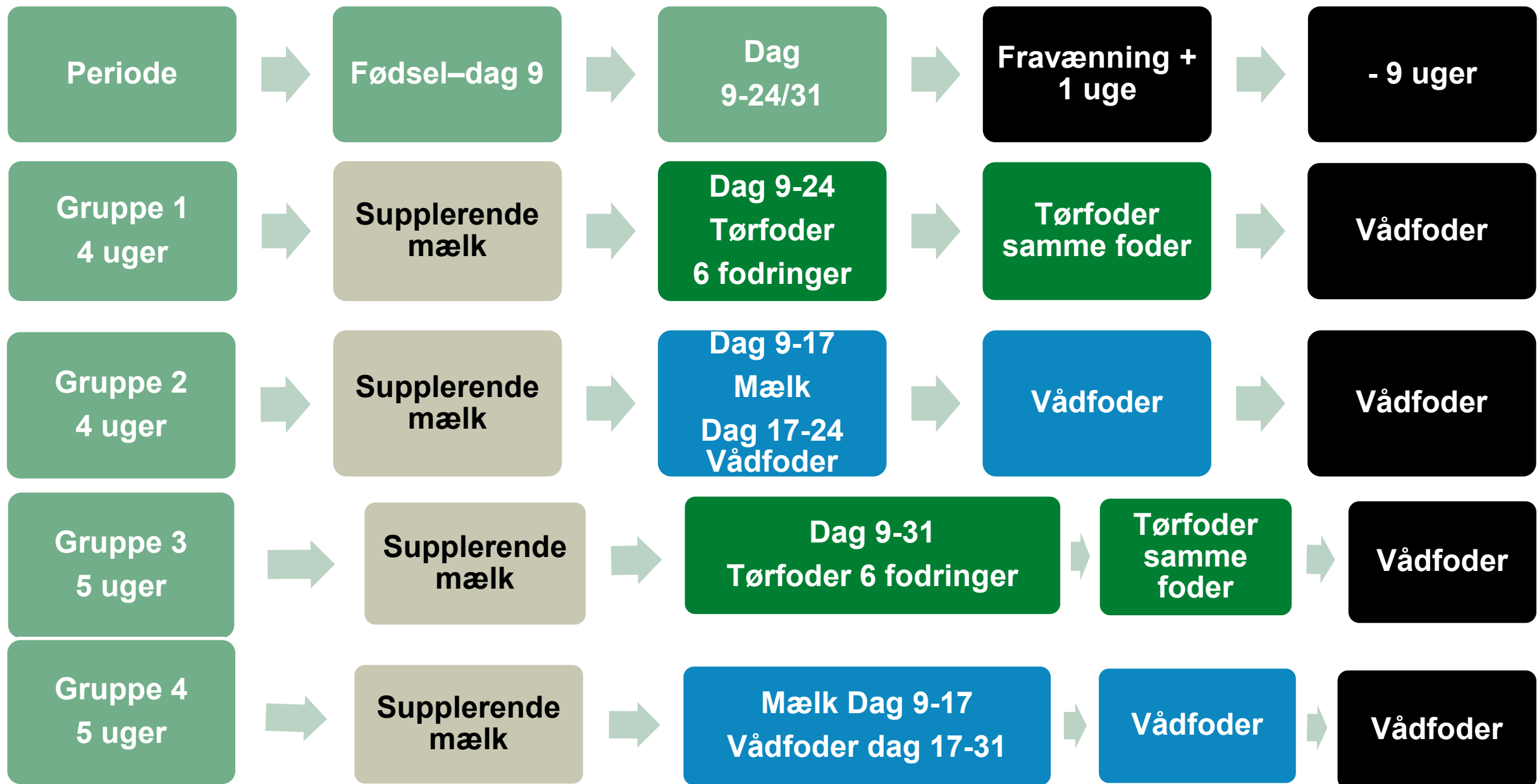
Prøv at udnytte grisenes adfærd i stedet for at modarbejde den.

4 kontra 5 ugers fravænning og vådt kontra tørt foder

Vi har testet:

- 4 kontra 5 ugers fravænning
- OG våd- kontra tørfoder *før* og *efter* fravænning
- Diarrébehandlinger og tilvækst i fare- og smågrisestald (9 ugers alder)
- 240 kuld pr. gruppe, 15 grise pr. kuld
- 14.000 grise, der er individuelt vejlet 3 gange

BoPils minivådfodringsanlæg, 2 kuld pr. ventil

Konklusion af afprøvningen

- Pattegrisene har **forbrugt** mere foder end i andre forsøg
 - 700-800g ved 4 ugers fravænning
 - 1200-1400g ved 5 ugers fravænning
- **Vådfoder** gav højere vægt ved 9 uger (ca. 1,1 kg)
 - Der var færre døde grise fra dag 10 i farestalden til fravænning
 - Fravænningsvægten steg med 200g
- **5 ugers fravænning** gav større vægt ved 9 uger (ca. 0,5 kg)
 - Ingen forskel i dødelighed
- Der var **ikke** diarré i besætningen
- Vi ved derfor **ikke**, om vådfoder og øget fravænningsalder reducerer diarré

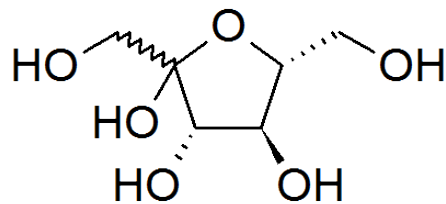
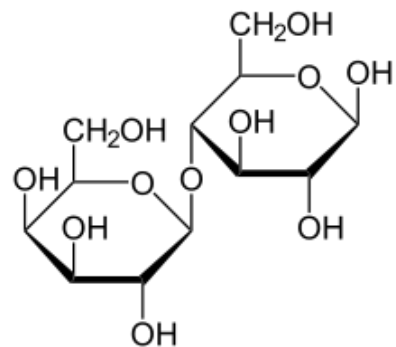
Hvad er en ROBUST gris ved fravænning?

- En gris, som har lært at æde eget foder
- **En gris, som kan fordøje eget foder**
- En gris med et stærkt immunforsvar, som kan modstå sygdom

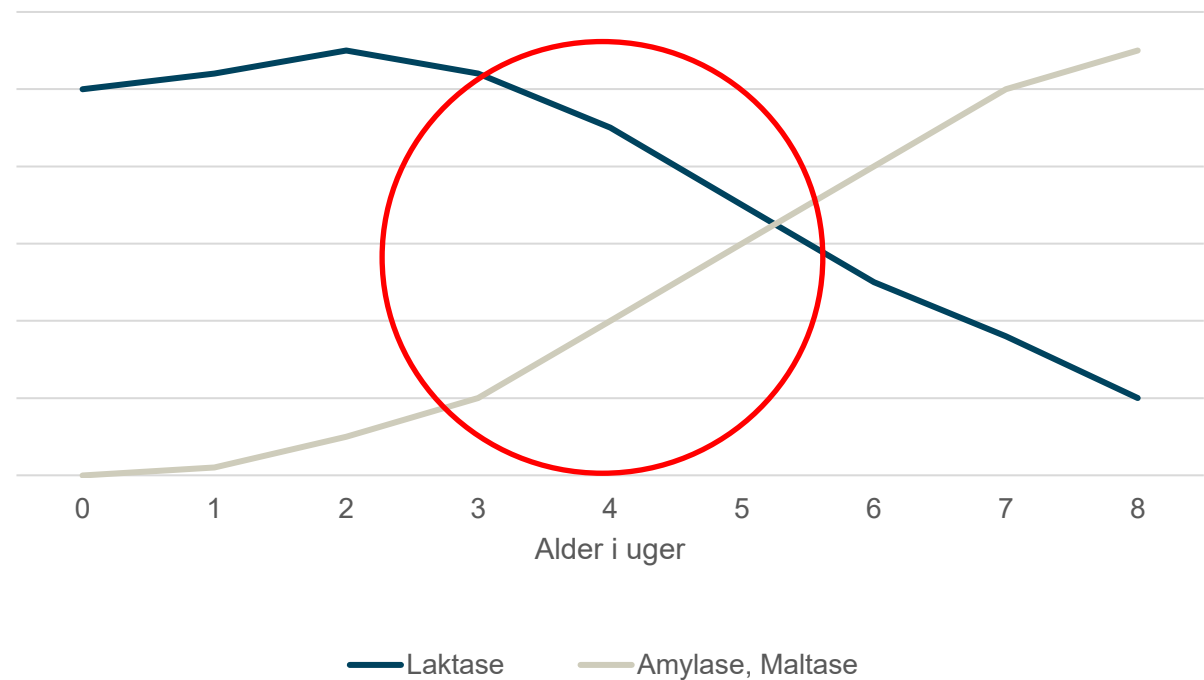
Hvad sker der med pattegrisens enzymer?

Pattegrise **kan** fordøje laktose og glukose

Pattegrise kan **ikke** fordøje plantekulhydrater fx maltodextrin, xylose og amylose

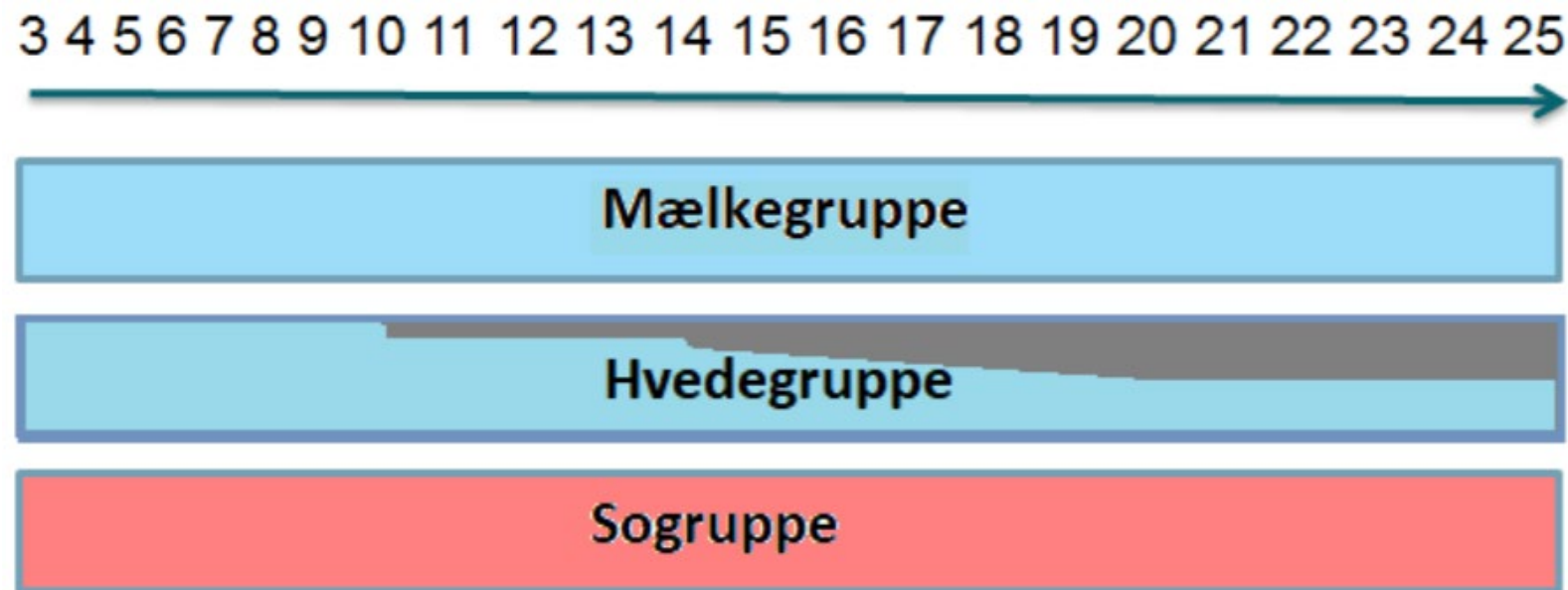

Enzymaktivitet

Kan vi "enzymtræne" pattegrisen?

- 3 grupper
- 18 grise i hver gruppe
- Mælkegruppe: foder kun med mælkeprodukter
- Hvedegruppe: Foder med stigende mængde hvede
- Sogruppe: Udelukkende somælk

Kan vi enzymtræne pattegrisen?

- Hvedegruppen havde større enzymaktivitet af sukrase og maltase
- Ingen ændringer på tarmen
- Ingen forskel i tilvækst
- Både hvedegruppen og mælkgruppen havde lavere tilvækst end sogruppen
- Sogruppen havde en meget højere fedtprocent

Foder i farestalden

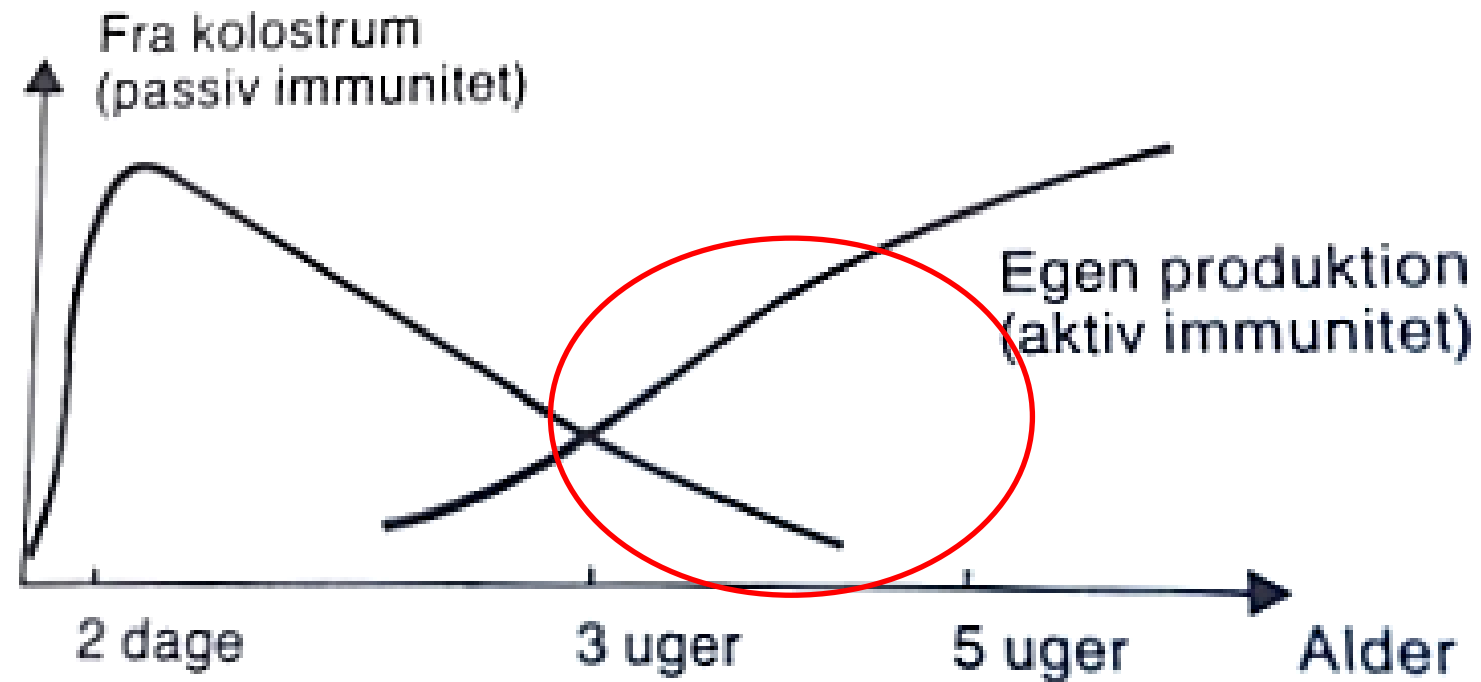
- Grisen KAN enzymtrænes i farestalden, men vi ved ikke hvor stor effekten er efter fravænning.
- Skal foderet få grisen til at vokse, skal det indeholde mælkeprodukter, som grisen kan fordøje.
- Jo højere fravænningsalder, jo mere relevant er foderet
- Uanset hvad udgør foderet "kun" en lille del af pattegrisens ernæring

Hvad er en ROBUST gris ved fravænning?

- En gris, som har lært at æde eget foder
- En gris, som kan fordøje eget foder
- **En gris med et stærkt immunforsvar,
som kan modstå sygdom**

Immunitet

Alder ved fravænning

- Det er mega svært at give et præcist svar.
- Jo højere fravænningsalder, jo højere foderindtag før fravænning
- Jo højere fravænningsalder, jo bedre immunitet
- Jo højere fravænningsalder, jo mindre "startfoder"

HVORDAN?

- Styr på størrelsen af fareholdet
- Udnyt søernes kapacitet

Hvor mange søer i fareholdet skal slagtes?

Hvor mange polte skal være klar?

Der løbes det rette antal dyr evt. + forsikringssøer

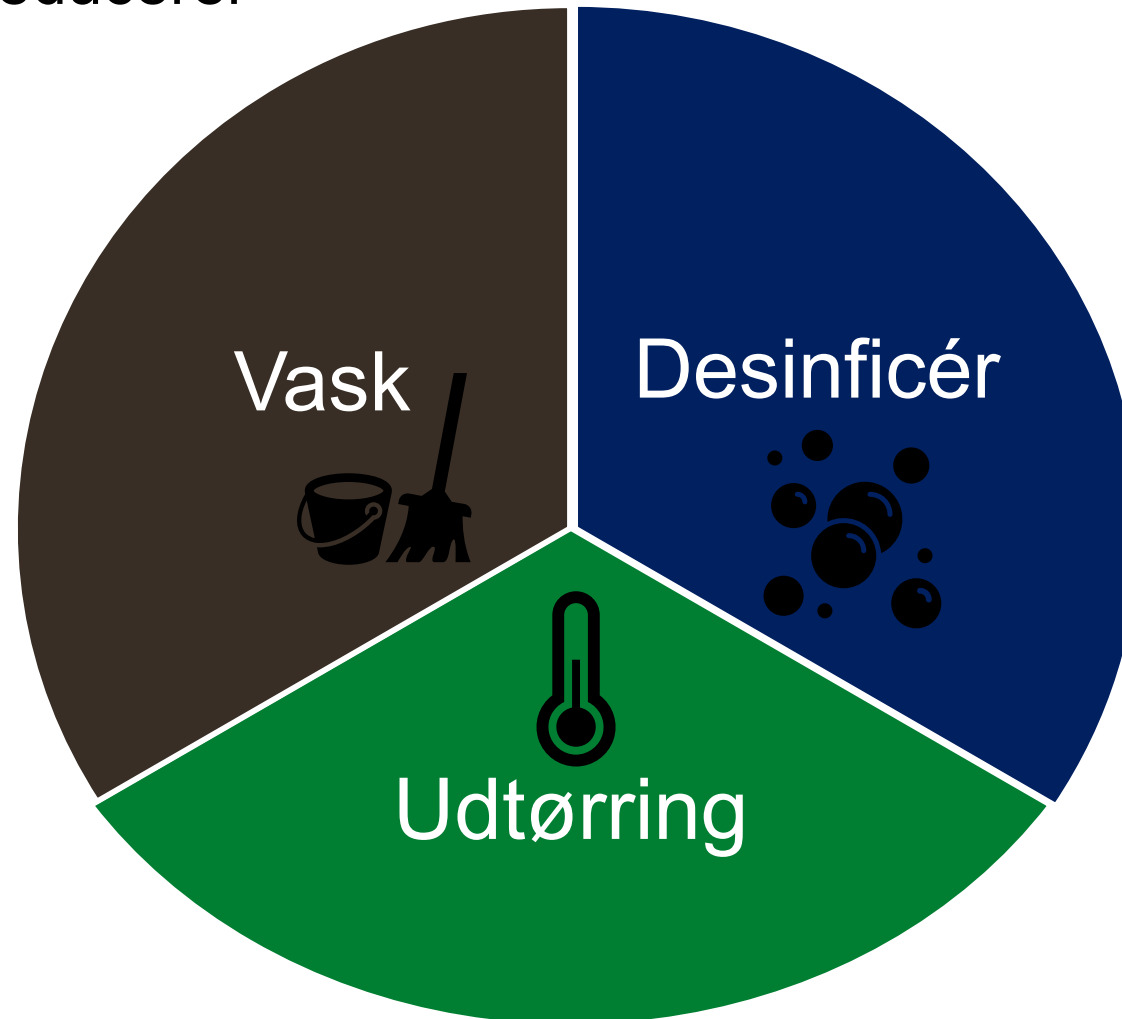

Husk at tilpasse antallet i drægtighedsstalden!

Forberedelse af stalden

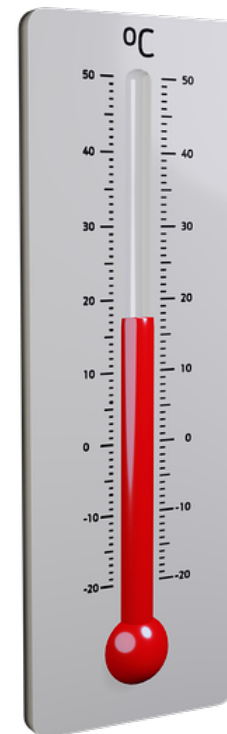
Grundig klargøring reducerer

- **Smittespredning**
- **Smittepres**

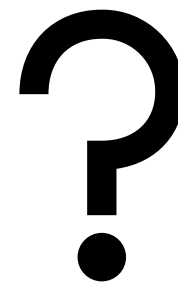

Desinfektion

- Desinfektion dræber bakterier, virus & svampe
- Vær opmærksom på:
 - pH
 - Temperatur
 - Virketid
 - Holdbarhed
 - Værnemidler – pas på dig selv!

Udtørring

Stalden skal være tør og varm ved indsættelse!

- Grisene bruger kropsvarme til at udtørre en fugtig sektion
- Bakterier overlever godt i fugtige miljøer
- En fugtig stald giver et højere foderforbrug og mere sygdom

Tommelfingerregel: Stalden er tør, når temperaturen på gulvet under overdækningen er 32°C

Nu er stalden klar – hvad så med foderet?

Vores **forslag** til fravænningsblandinger, oktober 2021

Skånenormer 2021

Fravænningsvægt, kg	4-5	5-7	7-8
Ekstra aminosyrer	+5 %	+5 %	0
Plasma, %	5	5	0
Byg, %	20	20	20
Kartoffelprotein, %	3-4	3-4	3-4
Sojaskrå, %	0	3	7
Sojaprot koncentrat	Optimering	Optimering	Optimering
Vallepulver (laktose), %	9	6	3
Benzoesyre, %	0,5	0,5	0,5
Calciumformiat, %	1	1	1
Mineraler & vitaminer	Standard	Standard	Standard

Oversigt – Effekt af reduceret protein på diarré

	Over Normen 6-9 kg (før 2019)	På Normen	Skånenorm	Under skånenorm
Niveau	1	2	3	4
Protein %	19,0	17,5	16,5	15,0
g ford. protein/FESv	145	135	125	115
% reduktion i diarré i forhold til niveau 1		20	30	60
Reduktion i PV Kr. pr. gris Samme foderpris		1	2,5	11

Standardnorm (maj 2021): 130-138 g ford. protein pr. FESv

Skånenorm (maj 2021): 118-126 g ford. protein pr. FESv

Meddelelse 1175, Kjeldsen N.J, Lynegaard J., Bache J.K. 2019 [Link](#)

Meddelelse 1203, Kjeldsen N.J, Grove S.S., Bache J.K. 2020 [Link](#)

Vores **forslag** til fravænningsblandinger, oktober 2021

Skånenormer 2021

Fravænningsvægt, kg	4-5	5-7	7-8
Ekstra aminosyrer	+5 %	+5 %	0
Plasma, %			
Byg, %			
Kartoffelprotein, %			
Sojaskrå, %			
Sojaprot koncentrat			
Vallepulver (laktose), %			
Benzoesyre, %	0,5	0,5	0,5
Calciumformiat, %	1	1	1
Mineraler & vitaminer	Standard	Standard	Standard

Syntetiske aminosyrer tilsat udover norm har vist diarrereducerende effekt uanset proteinniveau i ét forsøg

Vi undersøger hvorfor

Blodplasma

	Kontrol (uden zink)	2500 ppm zink	5 % blodplasma
Behandlingsdage for diarré 7-9 kg	0,3a	0,04b	0,04b
Behandlingsdage for diarré 7-30kg	3,5	2,9	2,8
Daglig tilvækst, g	454b	477a	468a
Foderoptagelse, FEsv/dag	0,80b	0,82a	0,83a
Foderudnyttelse, FEsv/kg	1,68	1,66	1,66
Indeks	100	104	103
Indeks inkl. pris	100	103	98

Blodplasma blev tildelt i 14 dage efter fravænning

Vores **forslag** til fravænningsnormer 2021

Fravænningsvægt, kg			
Ekstra aminosyrer			
Plasma, %			
Byg, %			
Kartoffelprotein, %	3-4	3-4	3-4
Sojaskrå, %	0	3	7
Sojaprot koncentrat	Optimering	Optimering	Optimering
Vallepulver (laktose), %	9	6	3
Benzoesyre, %	0,5	0,5	0,5
Calciumformiat, %	1	1	1
Mineraler & vitaminer	Standard	Standard	Standard

Solanin kan reducere foderoptagelsen

Der findes produkter med lavt solaninindhold

Har et højt indhold af valin

God til at balancere aminosyreprofilen

Vores **forslag** til fravænnings Skånenormer 2021

Vi kan ikke finde positiv effekt af
sojaproteinkoncentrater.

Det er meget udbredt blandt besætninger, der
fravænner uden med. Zink

Merprisen i fravænningsfoderet er begrænset

Fravænningsvægt, kg			
Ekstra aminosyrer			
Plasma, %			
Byg, %			
Kartoffelprotein, %		3-4	3-4
Sojaskrå, %	0	3	7
Sojaprot koncentrat	Optimering	Optimering	Optimering
Vallepulver (laktose), %	9	6	3
Benzoesyre, %	0,5	0,5	0,5
Calciumformiat, %	1	1	1
Mineraler & vitaminer	Standard	Standard	Standard

Vallepulver

- Høj fordøjelighed
- Energikilde til unge grise
- God smag

Op til 30% vallepulver øger tilvæksten og foderudnyttelsen hos smågrise (Med. 680, 2004)

Gruppe	1	2	3	4	5	6
Pct. vallepulver	0	8	16	24	32	40
0-3 uger						
Foderoptagelse, FEsv/gris/dag	0,26	0,25	0,26	0,27	0,27	0,27
Daglig tilvækst, g/dag	128	132	150	166	160	154
Foderforbrug, FEsv/kg tilvækst	2,07	1,95	1,74	1,68	1,74	1,78
Hele perioden 7-30kg						
Foderoptagelsen FEsv/gris/dag	0,71	0,70	0,72	0,73	0,72	0,70
Daglig tilvækst, g pr. dag	385	379	397	398	398	389
Foderforbrug, FEsv/kg tilvækst	1,85	1,85	1,82	1,83	1,81	1,82

Vores **forslag** til fravænningsblandinger, oktober 2021

Skånenormer 2021

Fravænningsvægt, kg	4-5	5-7	7-8
Ekstra aminosyrer	Benzoesyre har dokumenteret effekt på produktivitet og diarré Calciumformiat reducerer behovet for foderkridt, som har en høj syrebindingskapacitet		
Plasma, %			
Byg, %			
Kartoffelprotein, %			
Sojaskrå, %			
Sojaprot koncentrat	Op til 6		
Vallepulver (laktose), %	6	6	3
Benzoesyre, %	0,5	0,5	0,5
Calciumformiat, %	1	1	1
Mineraler & vitaminer	Standard	Standard	Standard

Formalingsgrad – reduktion af diarré

850 grise i hver gruppe

	Fint	Groft
Smågrise	Fint pelleteret foder	Groft ekspandat
Slagtesvin	Fint pelleteret foder	Fint pelleteret foder

Fint pelleteret foder
80 % under 1mm

Groft ekspandat
60 % under 1mm

Resultater - produktivitet smågrise

	Fint/Fint	Groft/Fint	P-værdi
Foderoptagelse, FEsv/dag	0,84a	0,81b	0,003
Daglig tilvækst, g/dag	511a	476b	<0,0001
Foderudnyttelse, FEsv/kg tilvækst	1,65a	1,71b	<0,0001
Produktionsværdi indeks	100a	88b	<0,0001

Resultater - produktivitet **slagtesvin**

	Fint/Fint	Groft/Fint	P-værdi
Foderoptagelse, FEs _v /dag	2,89 ^b	2,94 ^a	0,044
Daglig tilvækst, g/dag	1092 ^b	1106 ^a	0,042
Foderudnyttelse, FEs _v /kg tilvækst	2,63	2,64	0,349
Kødprocent, %	60,8	60,8	0,873
Produktionsværdi indeks	100	100	0,983

Resultater - produktivitet hele perioden

	Fint/Fint	Groft/Fint	P-værdi
Foderoptagelse, FEs/dag	2,05	2,04	0,327
Daglig tilvækst, g/dag	856a	844b	0,028
Foderudnyttelse, FEs/kg tilvækst	2,40	2,42	0,078
Produktionsværdi, indeks	100	98	0,293

Resultater - Diarrébehandlinger

	Fint/Fint	Groft/Fint	P-værdi
Smågrise			
Andel stier, flokbehandlet mod diarré,%	42,1a	21,7b	0,018
Diarrébehandlinger pr. gris, dage	2,7a	1,5b	0,024
Slagtesvin			
Diarrébehandlinger pr. gris, dage	0,5	0,3	0,222

Konklusion

- Groft formalet og ekspanderet foder giver:
 - 44 % færre diarrébehandlinger hos smågrise
 - Ringere produktivitet på grund af lavere tilvækst og ringere foderudnyttelse
 - Slagtegrisene indhenter den "tabte" produktivitet fra 30-115 kg

På niveau med medicinsk zink

Groft formalet foder giver flere foderdage fra 6-30 kg.

MEN

Det kan fravænning uden zink også gøre.

Erfaringsindsamling - intro

- 26 besætninger uden zink
- Spørgeskema
- Produktionsrapporter
- Foderrecepter

"Vi gør jo ikke noget særligt"

- Foderets sammensætning
- Tildeling før og efter fravænning
- Hygiejne
- Personale

Konceptafprøvning

Optimeret
foderblanding

Opblødt
foder

Reduceret
sammenblanding

Faring

Uge 1

Uge 2

Uge 3

Uge 4

Fravænning

Uge 1

Uge 2

Uge 3

Uge 4

Uge 5

**Forsøg: Indsættelse 3 kuld
sammen
Kontrol: Sammenblanding**

Meddelelse 1222, Sørensen, T. 2021 [Link](#)

SEGES
INNOVATION

Konceptafprøvning

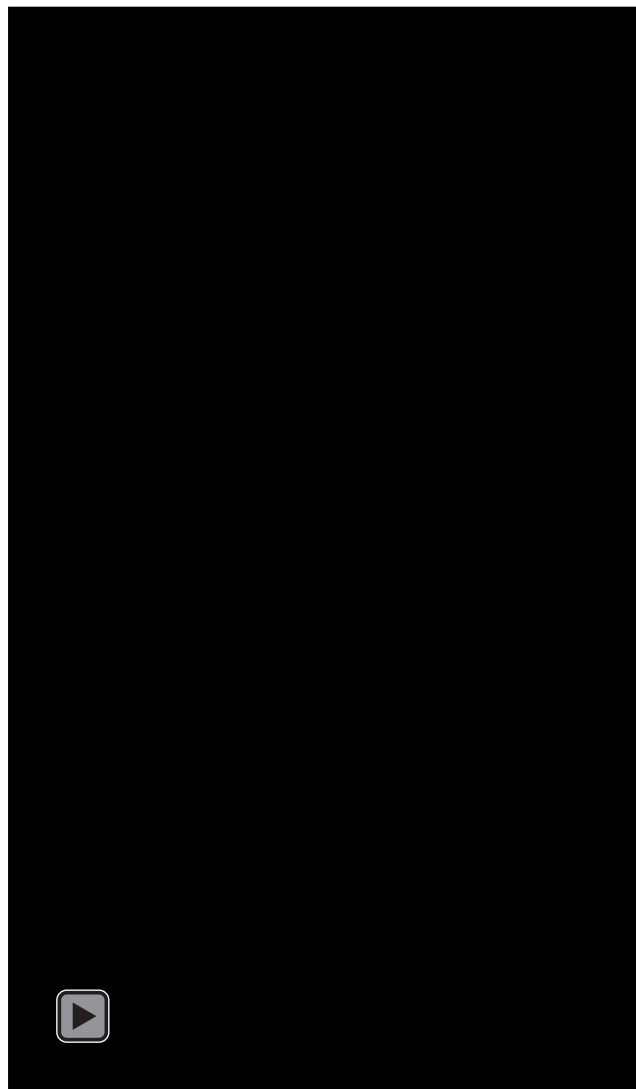
- Reduceret sammenblanding
- Opblødt foder før og efter fravænning
- Optimeret fravænningsfoder
- Tilvækst i farestalden
- Diarrébehandlinger
- Tilvækst fra fravænning til dag 35

	Forsøg	Kontrol
Fordøjeligt råprotein, %	Ca. 17,5	Ca. 18,5
Råprotein, g/FEsv	138	143
Soja	Sojakoncentrat	Sojaskrå
Øvrige proteinkilder	Kartoffel, fiskemel, valle	Kartoffel
Andet	5% Hvedeklid	-

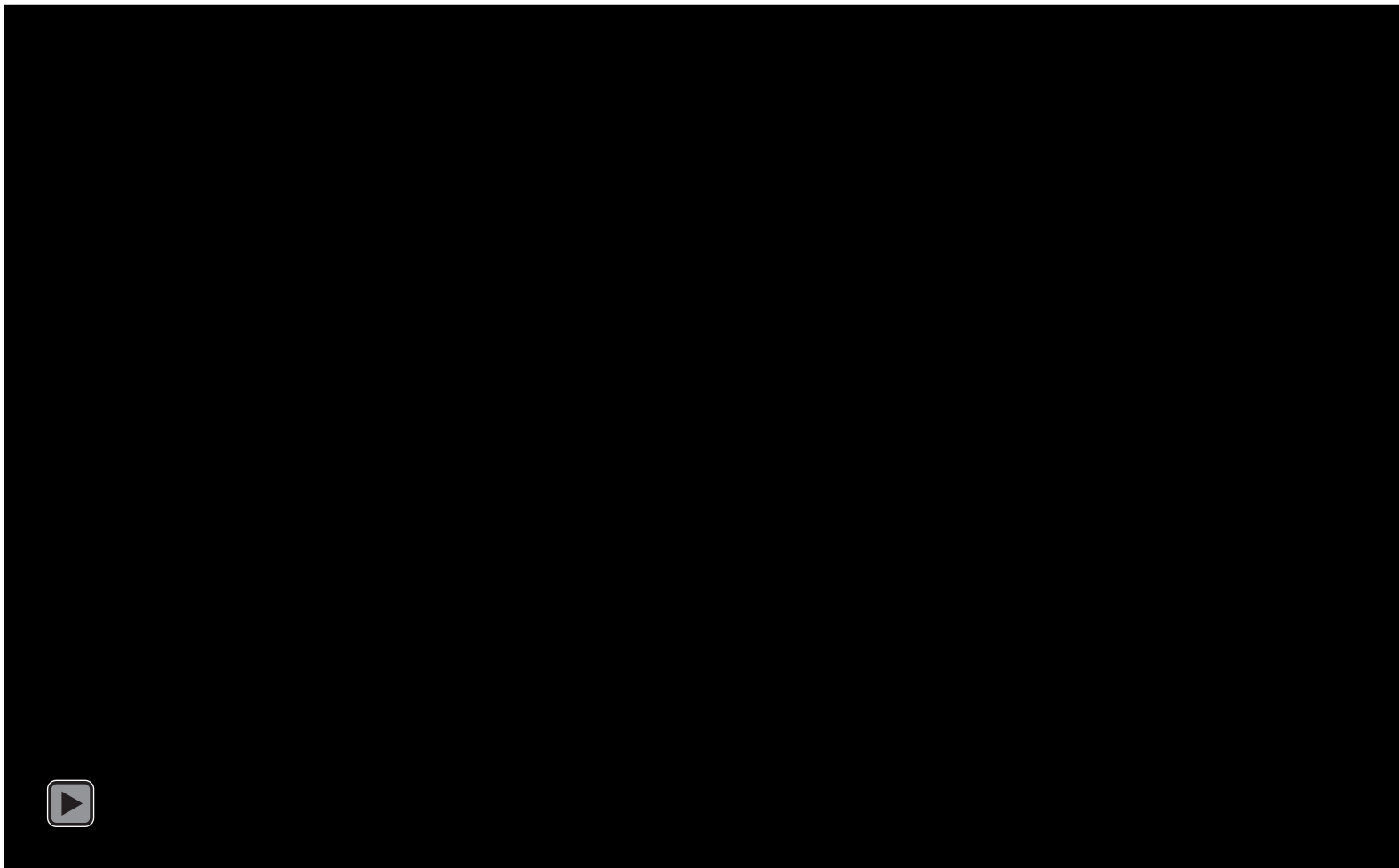
Forsøg med hyppig fodring af opblødt foder

Hyppig fodring i farestalden

Hyppig fodring efter fravænning – dag 0

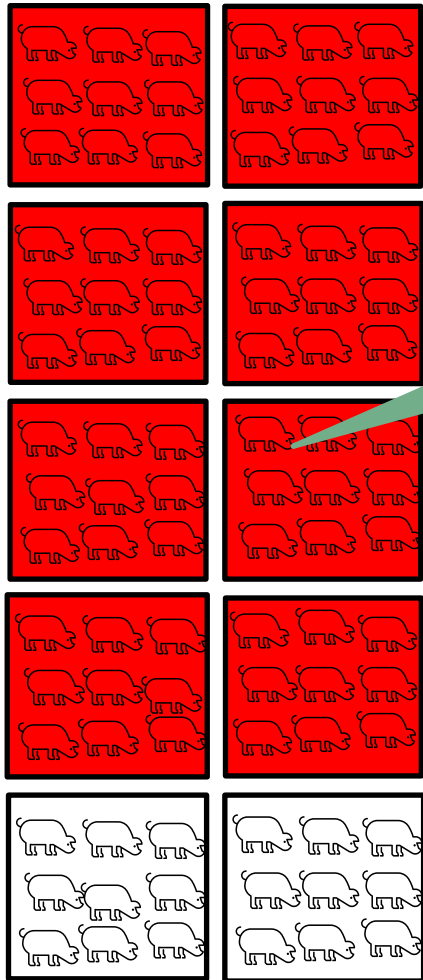

Resultater fra konceptafprøvningen

Gruppe	Kontrol	Forsøg	P-værdi
Antal stier	48	51	
Antal grise ved indsættelse	1.630	1.770	
Vægt ved indsættelse i klimastald, kg pr. gris	6,3	6,5	0,334
Vægt dag 35 efter fravænning, kg pr. gris	18,5	19,8	
Daglig tilvækst, g	350	368	0,109
Døde, %	Ingen forskel		

Resultater - Diarrébehandling

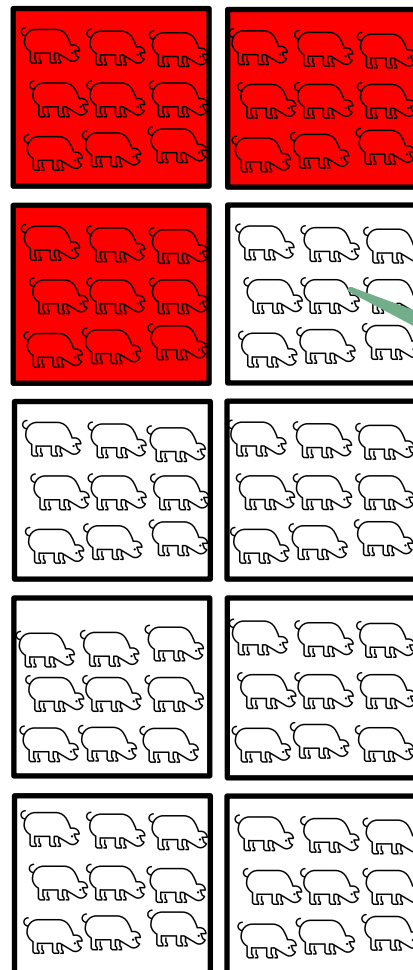
Kontrol

77 % flokbehandlede stier

3,1
behandlingsdage

Forsøg - koncept

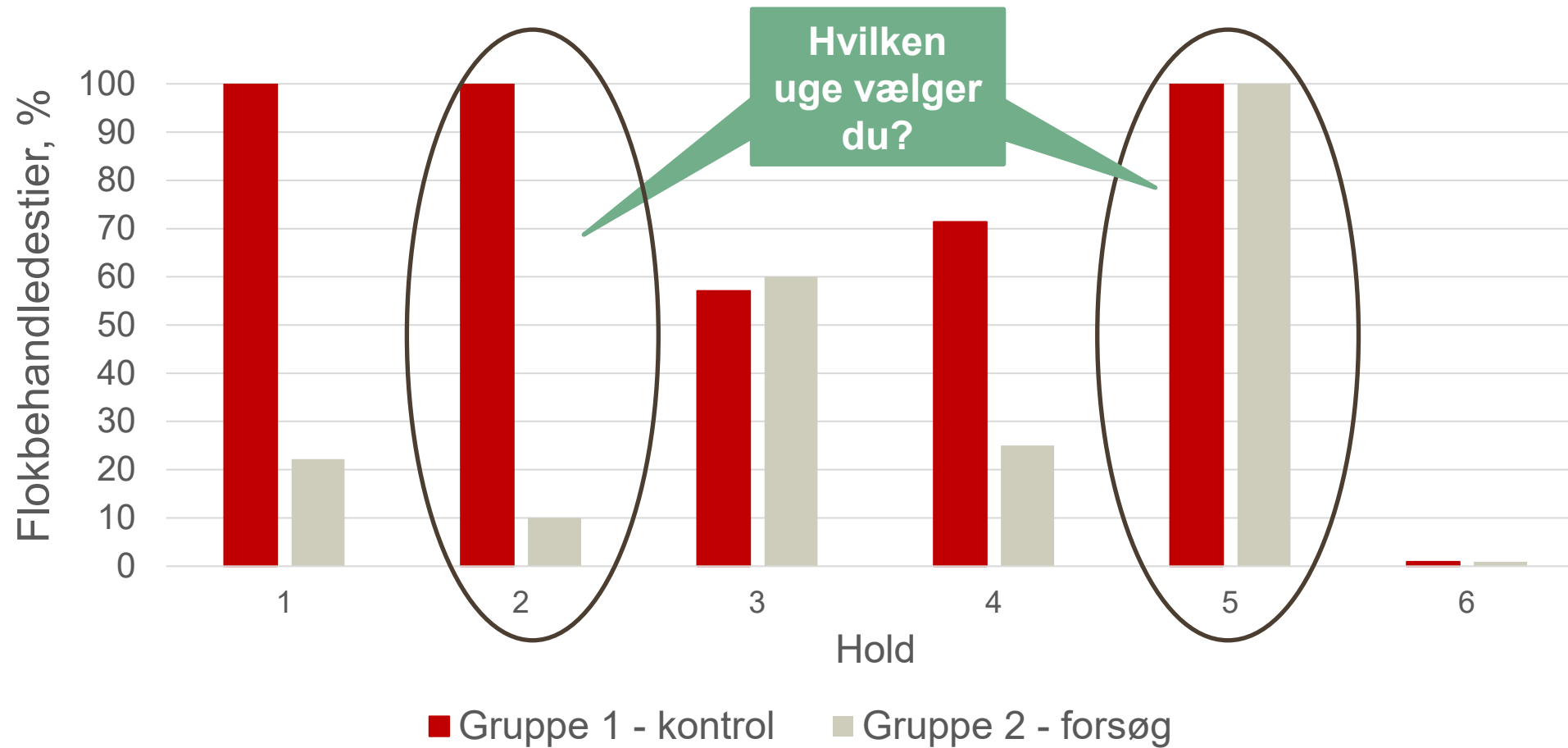

29 % flokbehandlede stier*

0,9
behandlingsdage**

* $p=0,0001$
** $p<0,0001$

Resultater – Diarrébehandling

Strategisk brug af foder

Kontrol

Uge 1

Uge 2

Uge 3

Uge 4

Uge 5

Forsøg

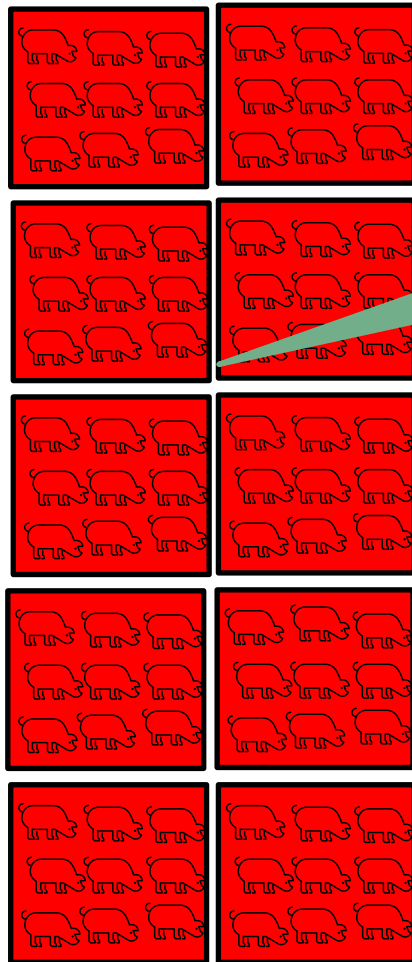

Produktivitet og behandlinger dag 0-35

	kontrol	Foder	P-værdi
Daglig tilvækst, g	340	343	0,72
Vægt ved udgang	19,0	19,2	0,65
Døde og udtagne, antal (%)	46 (3,1)	53 (3,6)	0,47
Behandlede stier, %	98	85	0,01
Behandlingsdage pr. gris	4,8	3,2	<0,0001

Resultater - Diarrébehandling

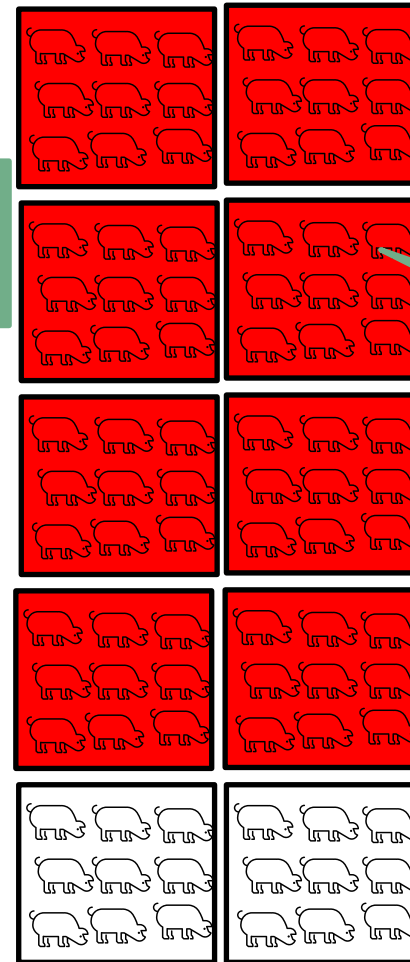
Antibiotikabehandling

98 % flokbehandlede stier

4,8
behandlingsdage*

Foderbehandling

85 % flokbehandlede stier

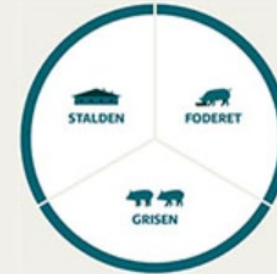
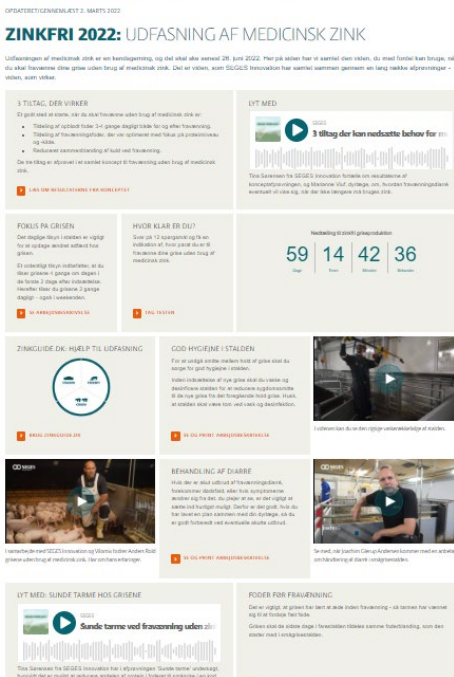
3,2
behandlingsdage*

*p < 0,0001

Hvad gør vi nu?

- Hvor gamle er mine grise ved fravænning og hvad vejer de?
- Lav en plan for styring af flowet – ens farehold!
- Fodring før fravænning – få grisene til at æde mere
- Gennemgå rutiner ang. indsættelse
 - Vask, desinfektion og UDTØRRING!
 - Mål temperatur ved indsættelse
- Få grisene til at æde efter fravænning – hvordan gør vi det?
- Gennemgå foderblandingen
 - Skru ned for proteinindholdet
 - Brug organiske syrer
 - Mælk/valle
 - Blodplasma
- Hvad gør vi, når der opstår diarréudbrud? – Lav en plan

- Zinkguide.dk
- Temaside: Tema: Zinkberedskab (svineproduktion.dk)

52
Dage

14
Timer

49
Minutter

29
Sekunder

Lav en plan sammen med rådgiver, dyrlæge, foderleverandør m.fl.

Pattegriseoverlevelse

*Trine Friis Pedersen
Konsulent
SEGES Innovation P/S*

Det skal I høre om

- Fakta
- Udfordringerne
- Hvordan kan pattegriseoverlevelsen øges
- Resultater fra afprøvninger med:
 - Faringsovervågning
 - Varme til pattegrise
 - Sikring af råmælk
 - Kan man mærke råmælk i maverne på nyfødte pattegrise?

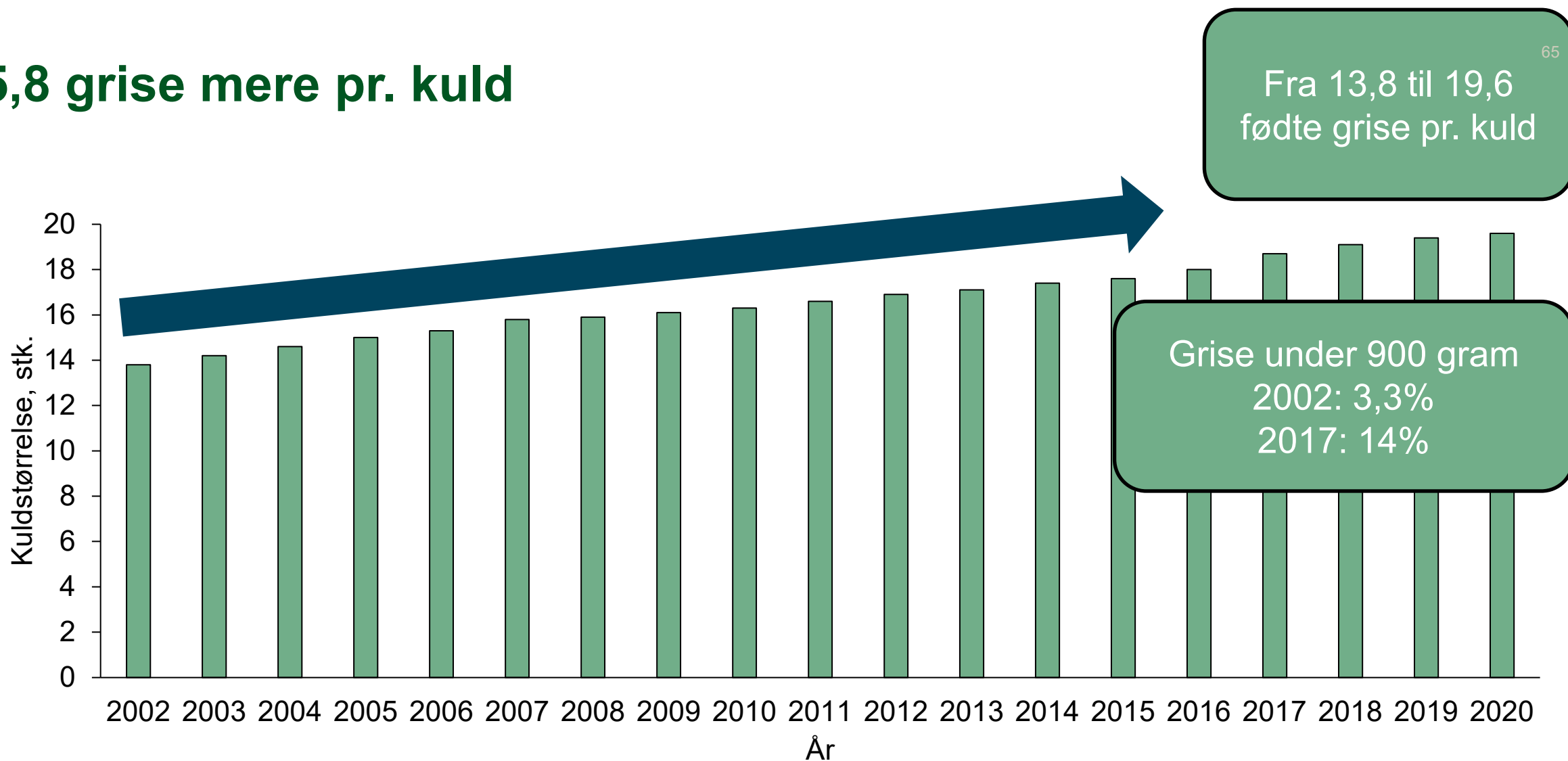
Det skal I høre om

- Fakta
- Udfordringerne
- Hvordan kan pattegrise
- Resultater fra afprøvning
 - Faringsovervågning
 - Varme til pattegrise
 - Sikring af råmælk
 - Kan man mærke ram

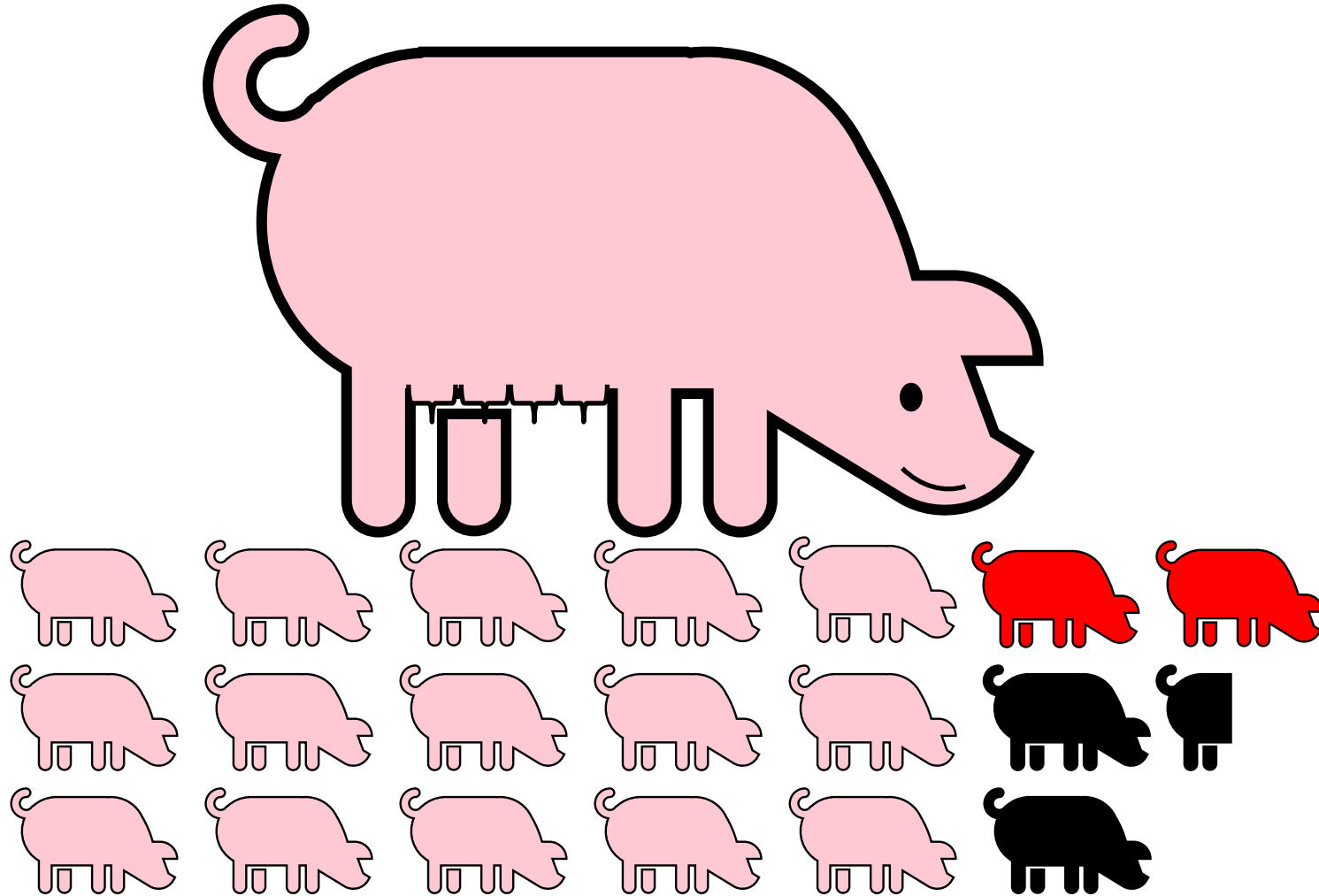
Og så skal vi quizze 😊
Deltag i quizzen på
menti.com
Indtast kode: 9141 5115

5,8 grise mere pr. kuld

En so med 19,6 pattegrise - 4,5 dør inden fravænning

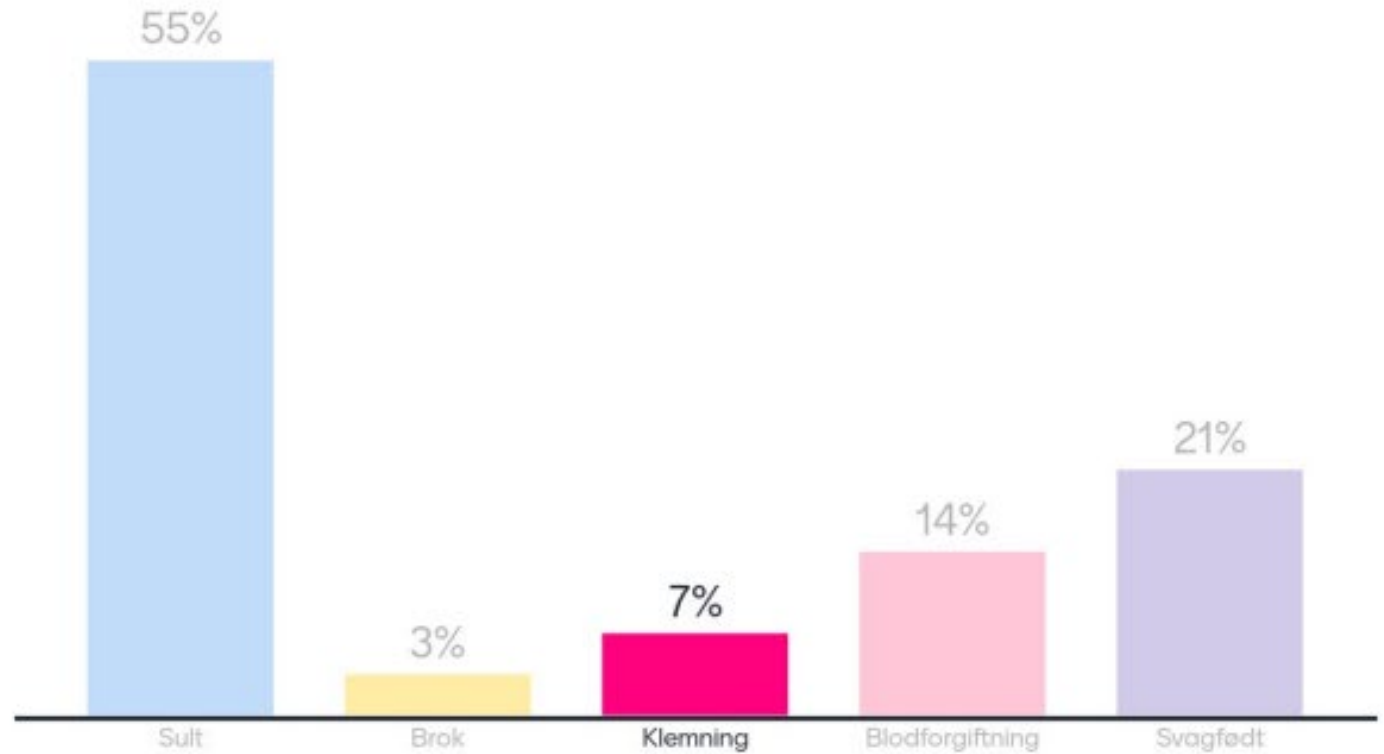

Notat nr. 2115; Erfaring nr. 1703

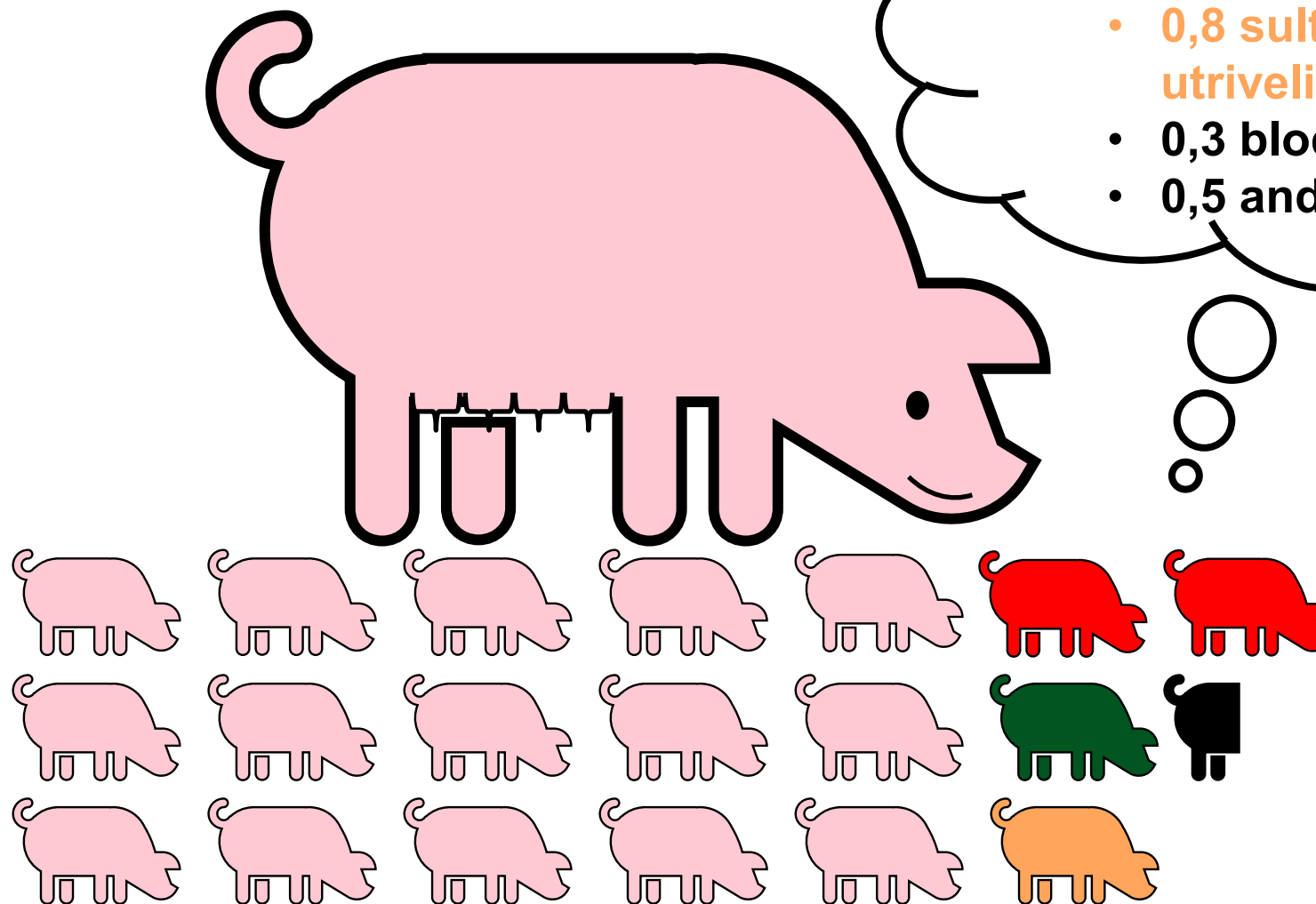
Hvad dør de levendefødte pattegrise af?

Rigtige svar: klemning

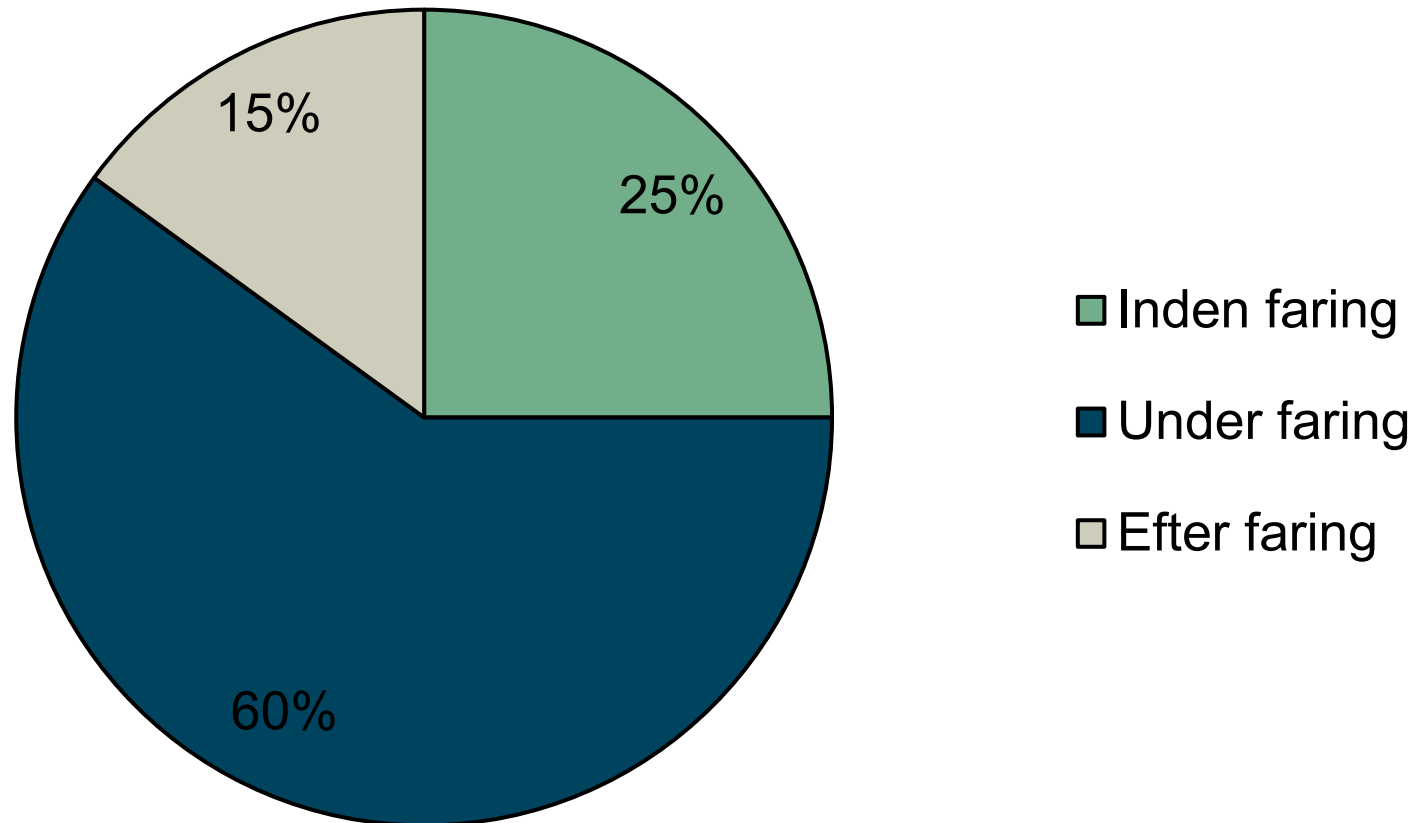
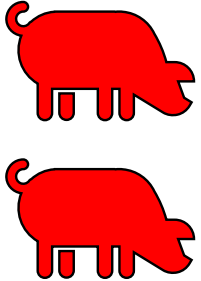

En so med 19,6 pattegrise

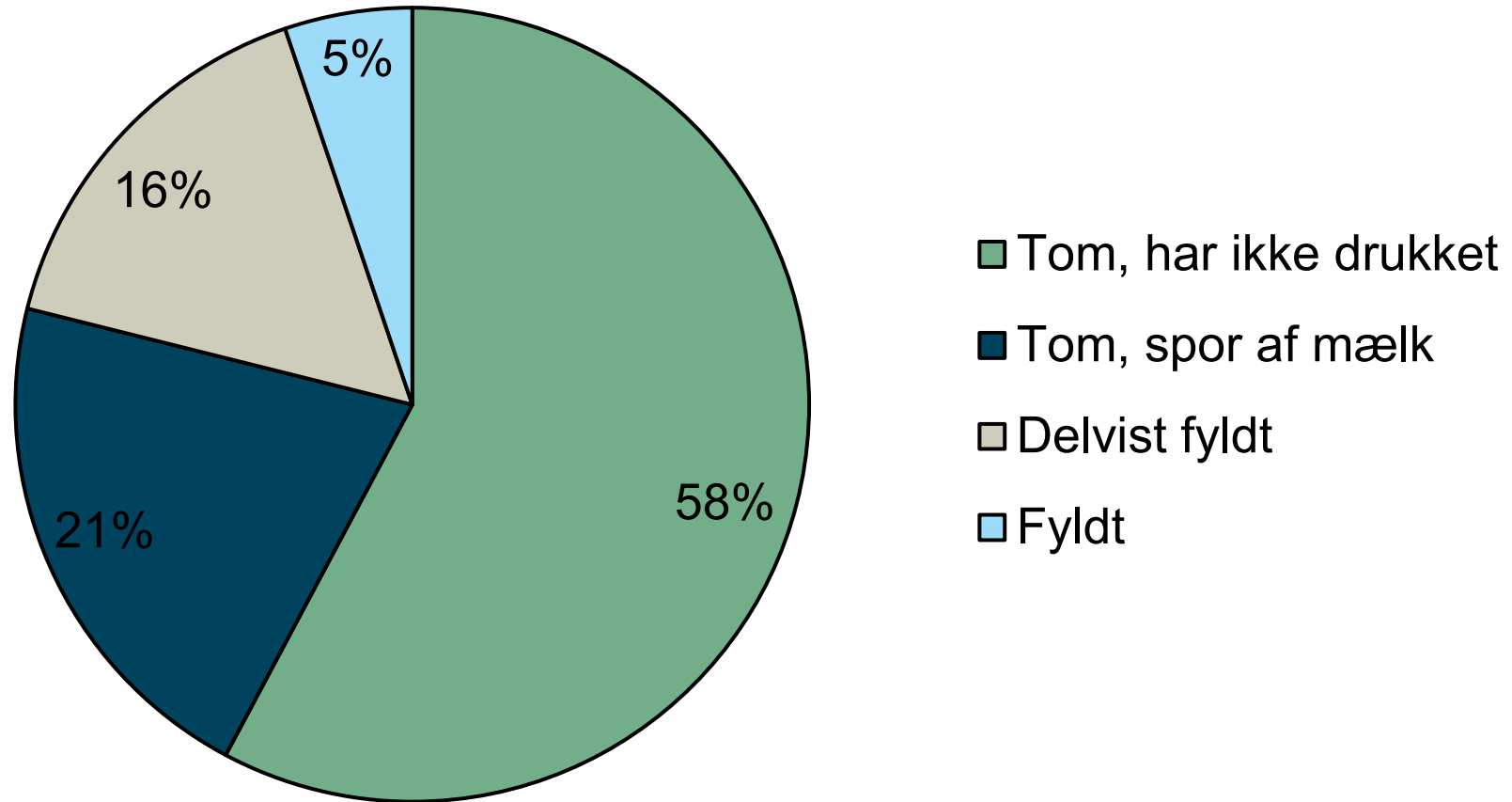
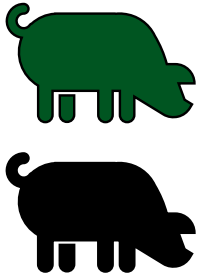

Notat nr. 2115; Erfaring nr. 1703

Ud af 1,9 dødfødte dør 1,1 gris under faringen ~ Potentiale

79 % af de døde pattegrise har tomme maver

Høj overlevelse kræver fokus på

Før faring

Under faring

Efter faring

Høj overlevelse kræver fokus på

Før faring

- Soen klar til faring

Under faring

- Faringsovervågning
- Fødselshjælp
- Sikring af råmælk og varme

Efter faring

- Kuldudjævning
- Rutiner

Soen klar til faring

- Farestald 5-7 dage før forventet faring
 - 14-17 mm rygspæk
 - God konstitution
- 3,4 til 4,1 FEso/dag
 - Ligeligt fordelt over mindst tre måltider/dag
- 500-600 gram fibre/dag (energi til faring)
- Halm eller andet til redebygning

Udfordringer i forbindelse med faringen

1,1 gris dør under faringen

- Nogle søer har brug for hjælp
 - Særligt de ældre søer
 - Søer med mange dødfødte i forrige kuld
- En faring tager omkring 6 timer
 - Svarer til et maraton
 - Nogle søer går sukkerkolde

Anbefaling: Faringsovervågning

- Der bør være faringsovervågning, når der er faringer i gang
 - Hele eller dele af døgnet
- Organiser faringsovervågningen
 - En medarbejder har vagten
 - Stopur som ringer efter 30 minutter
 - Alle farende søer tilses og antal grise hos soen tælles
 - Antal grise noteres på sotavlen
 - Fødselshjælp
 - 1 time imellem de første 1-5 grise
 - Derefter hver halve time

Hvilke erfaringer har I med faringsovervågning?

ingen

Ingen

Ingen erfaring

næ

Ingen

Ikke meget erfaring

Aften runde kl 21

aften runde på de store faredage

hvis mere end 1 time, skal hun have hjælp,
især de ældre søer

Hvilke erfaringer har I med faringsovervågning?

vi tjekker ca hver 20 minut, også om natten

Vi brugt F-skriver i Arbejdstiden

Forsøgt men uden gevinst

Min Chef gå alt tid en farning rundt ved 23 tiden i hele uge også vores faring mand kommer ved 5 om morgen

Natterundet kl 23:00

Chefen kigger om aftenen og lidt tidligt om morgenen

ja det har jeg jeg har båret prøve om dagen og om natten

Vores chef kigger om aften og tidligt om morgen.

Om dagen, min chef tjekker om aftenen

Hvilke erfaringer har I med faringsovervågning?

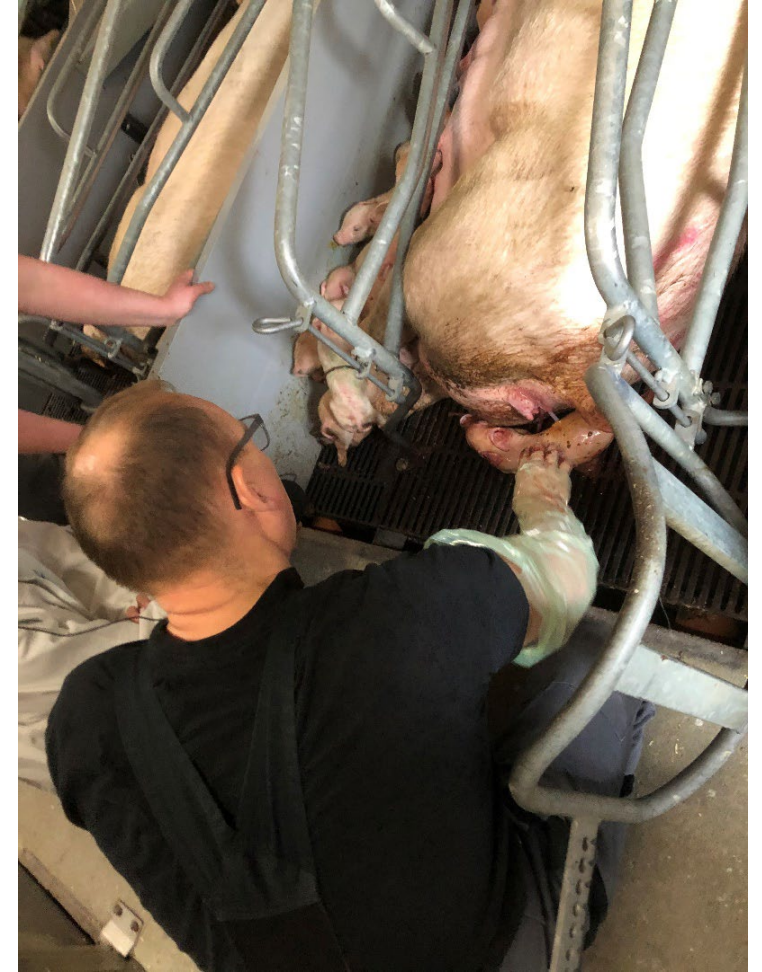
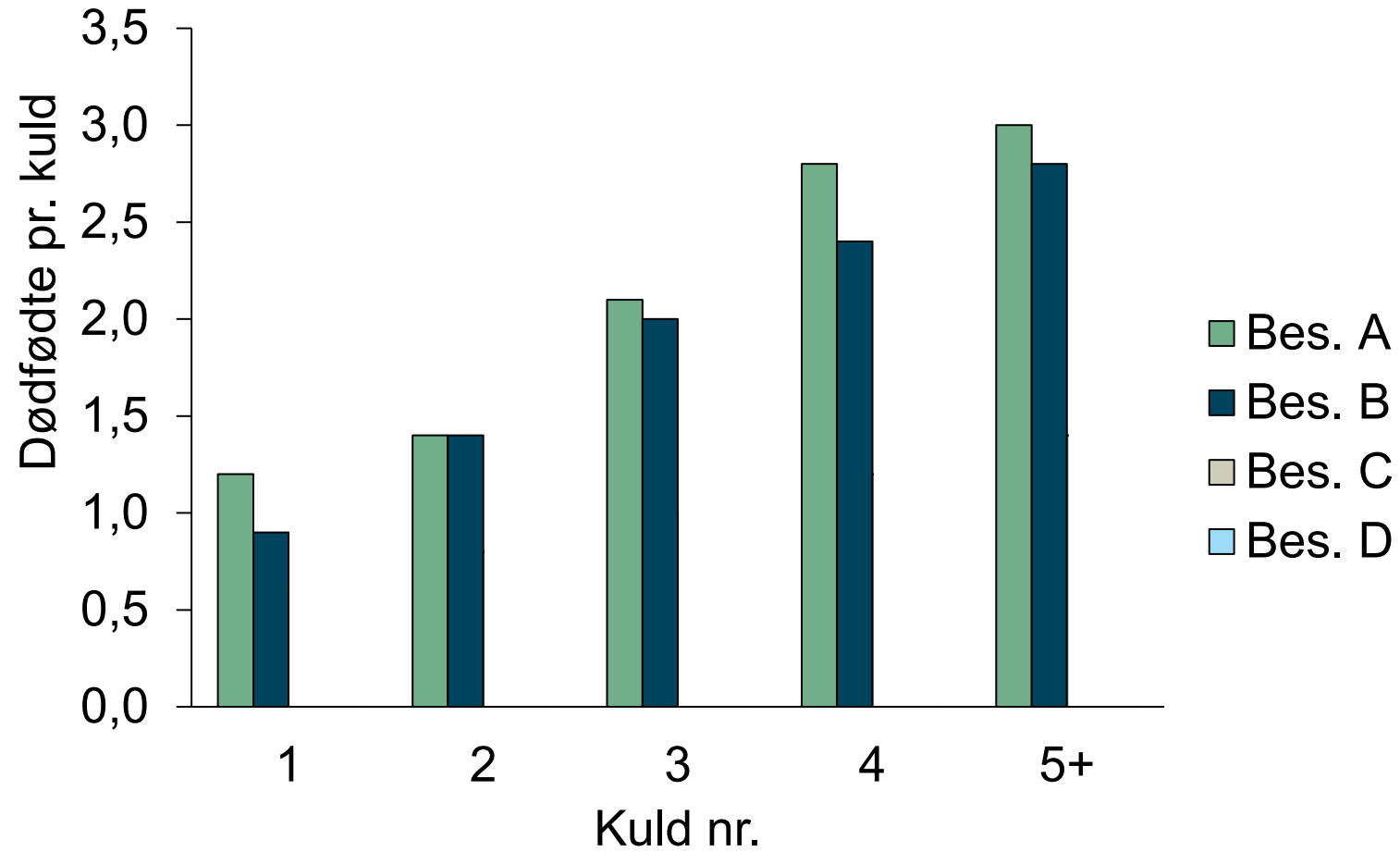
Brug af F-Skive / app på de store farredag
ca 4 timer aften 3 dage i uge

Aften runde hver dag og vi har brugt farings
skive

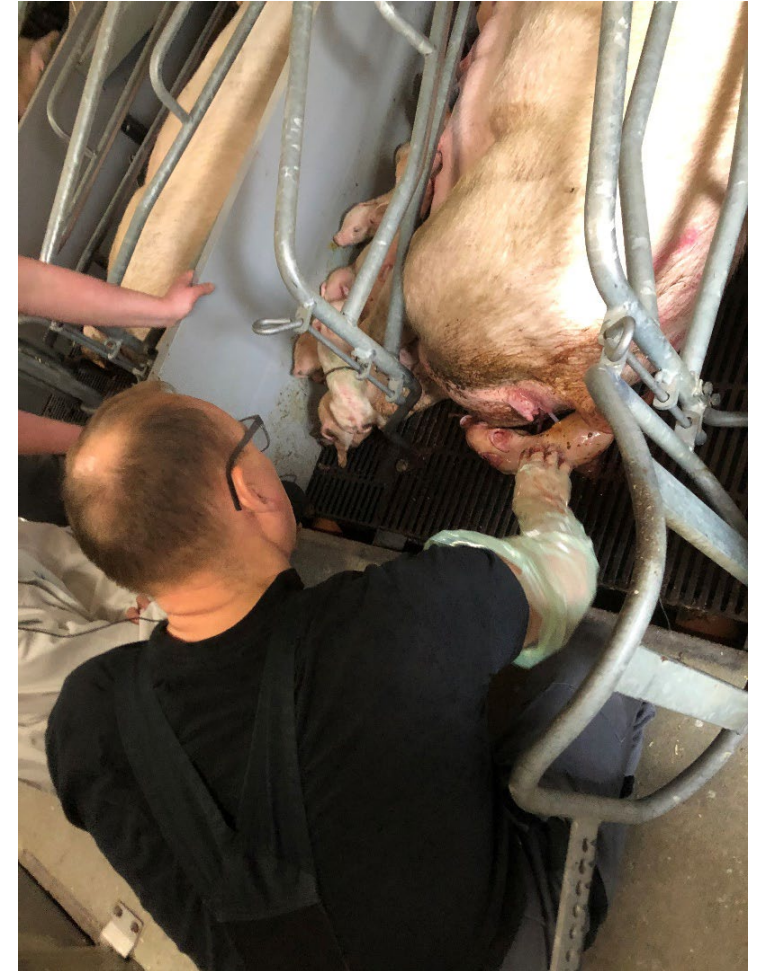
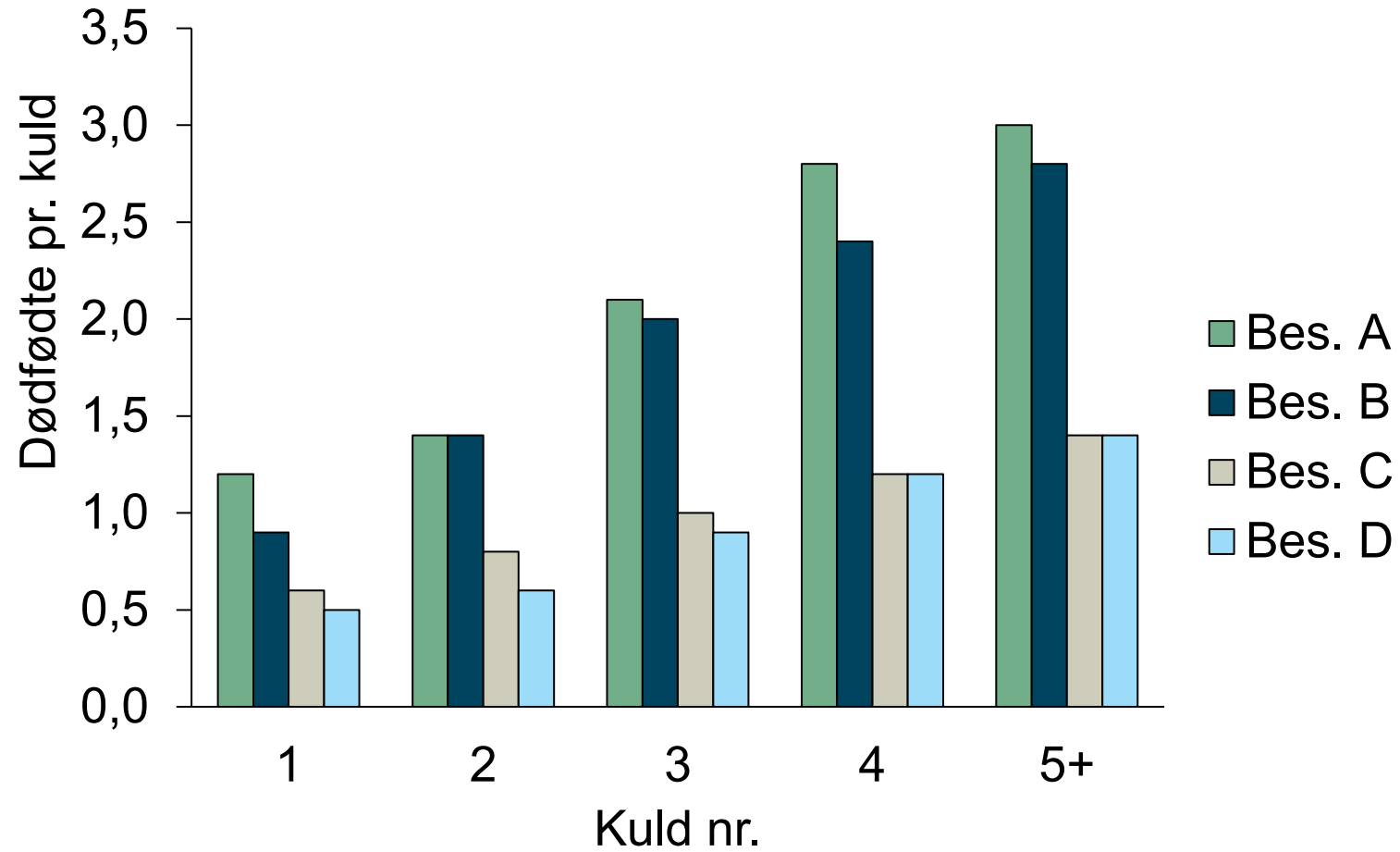
min chef kigger om aften

Hver 20 min, men kun om dagen

Resultater med faringsovervågning

Resultater med faringsovervågning

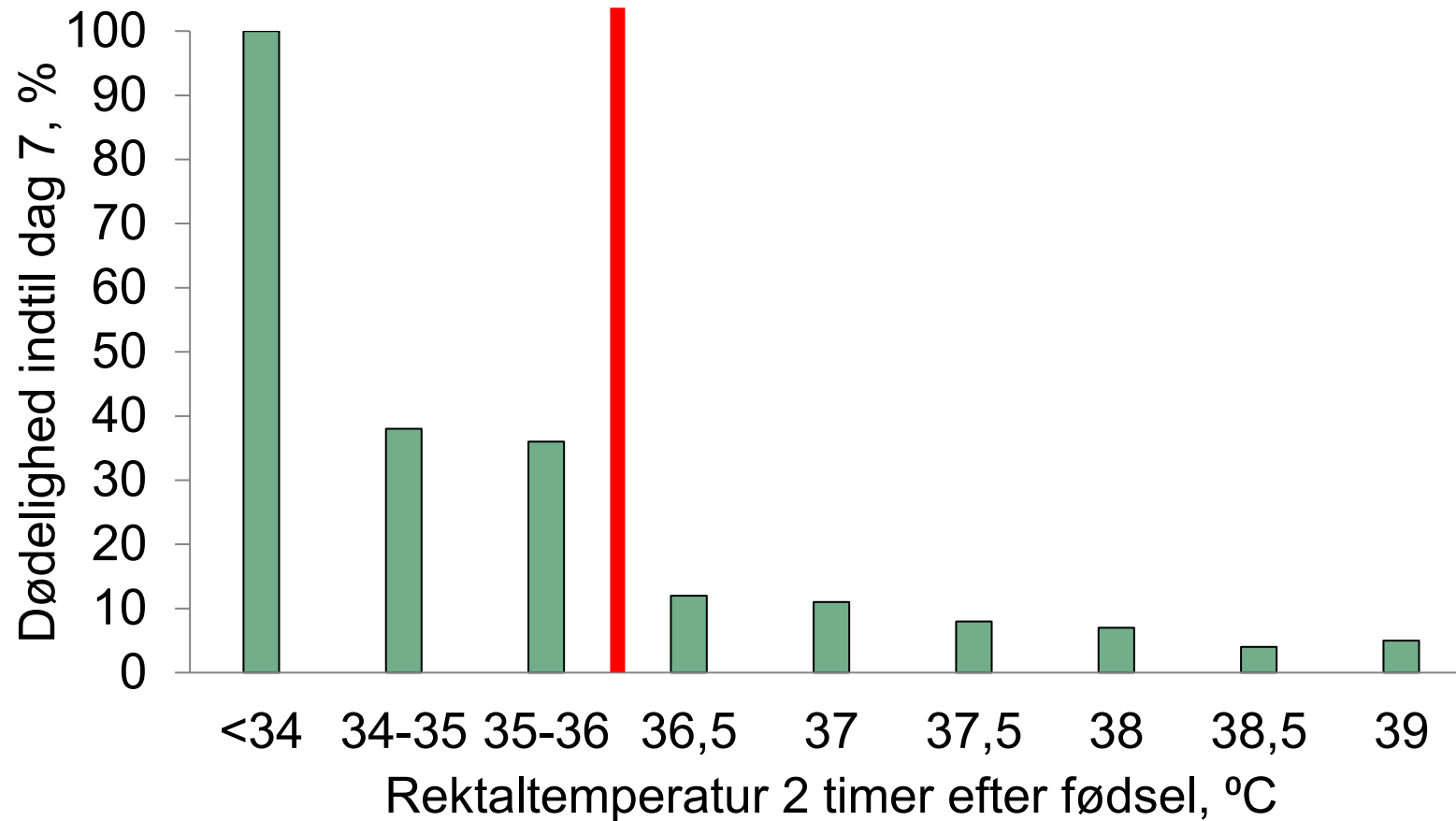

Udfordringer under og efter faringen

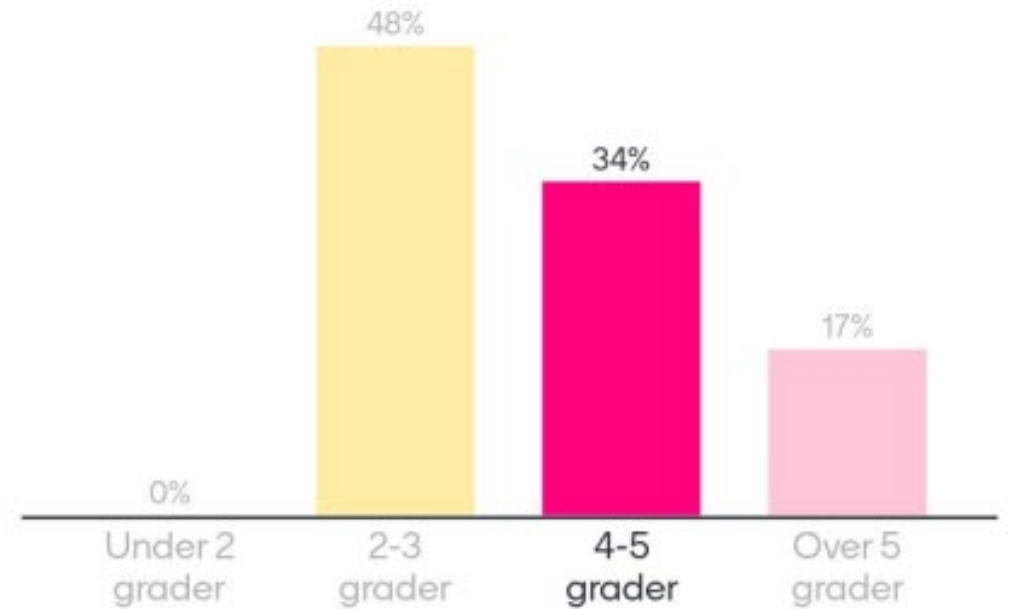
- Der fødes flere grise
 - 17,7 levendefødte
- 50 % af søerne har 14-15 patter
- Der fødes mange små pattegrise
 - Små glykogendepoter
 - Har et større varmebehov
- Råmælk er en knap energiressource
- Der flyttes meget rundt på grise

VARME: Temperatur over 36 °C øger overlevelsen

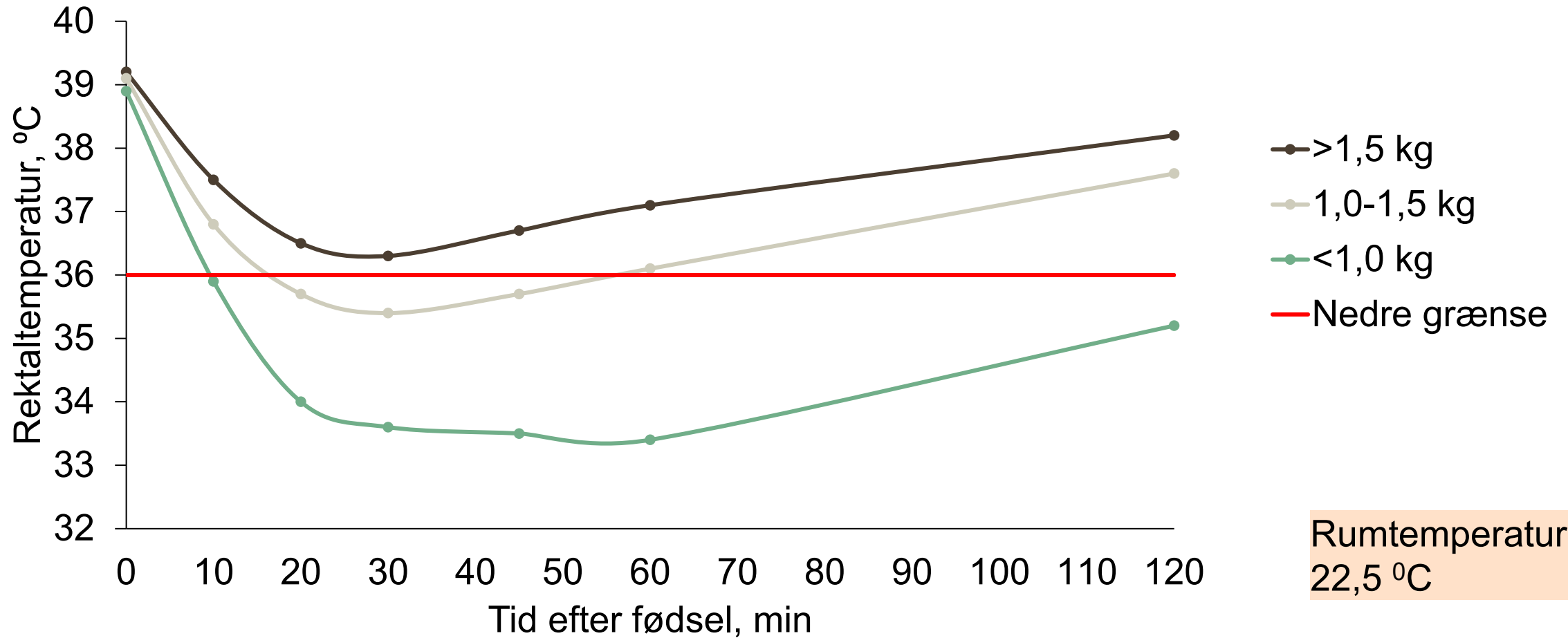
Hvor meget falder pattegrisens temperatur efter fødsel?

Rigtige svar: 4-5 grader

Jo mindre grisen er, jo større er temperaturfaldet

Genoprettelse af temperatur tager lang tid

Fire metoder til at sikre varme

12% vs. 8%
dødelighed

Højere
temperatur for
alle grise

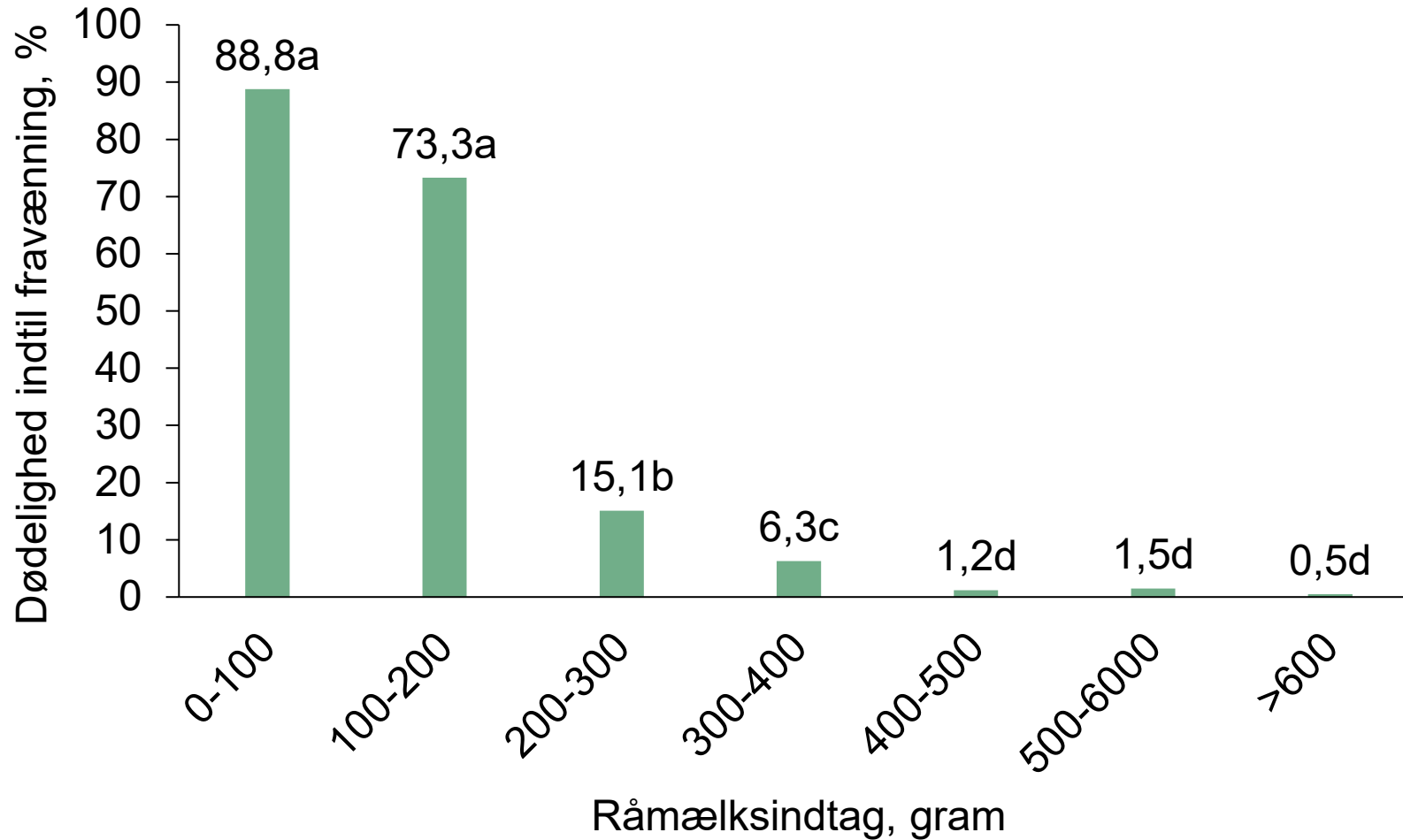

2,5 cm halm bag soen
reducere grisenes
varmetab med 40%

Andelen af små grise
med en temp. over
36C° stiger fra 60% til
78%

RÅMÆLK: 250 gram råmælk = god chance for overlevelse

Råmælksbehov:
Energi: 250 gram
Immunitet: 15 gram

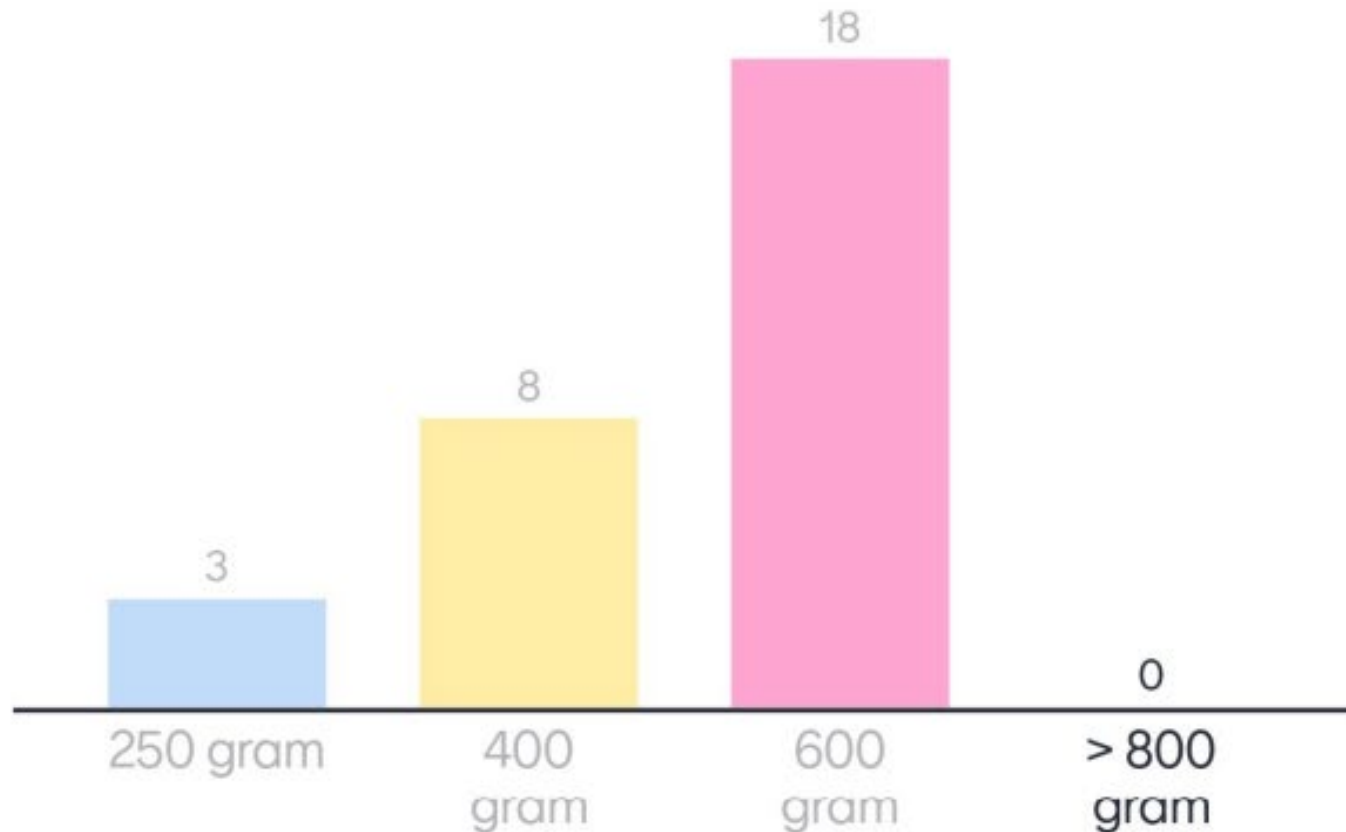
Soen yder 7 kg
17,5 levendefødte
400 gram til hver

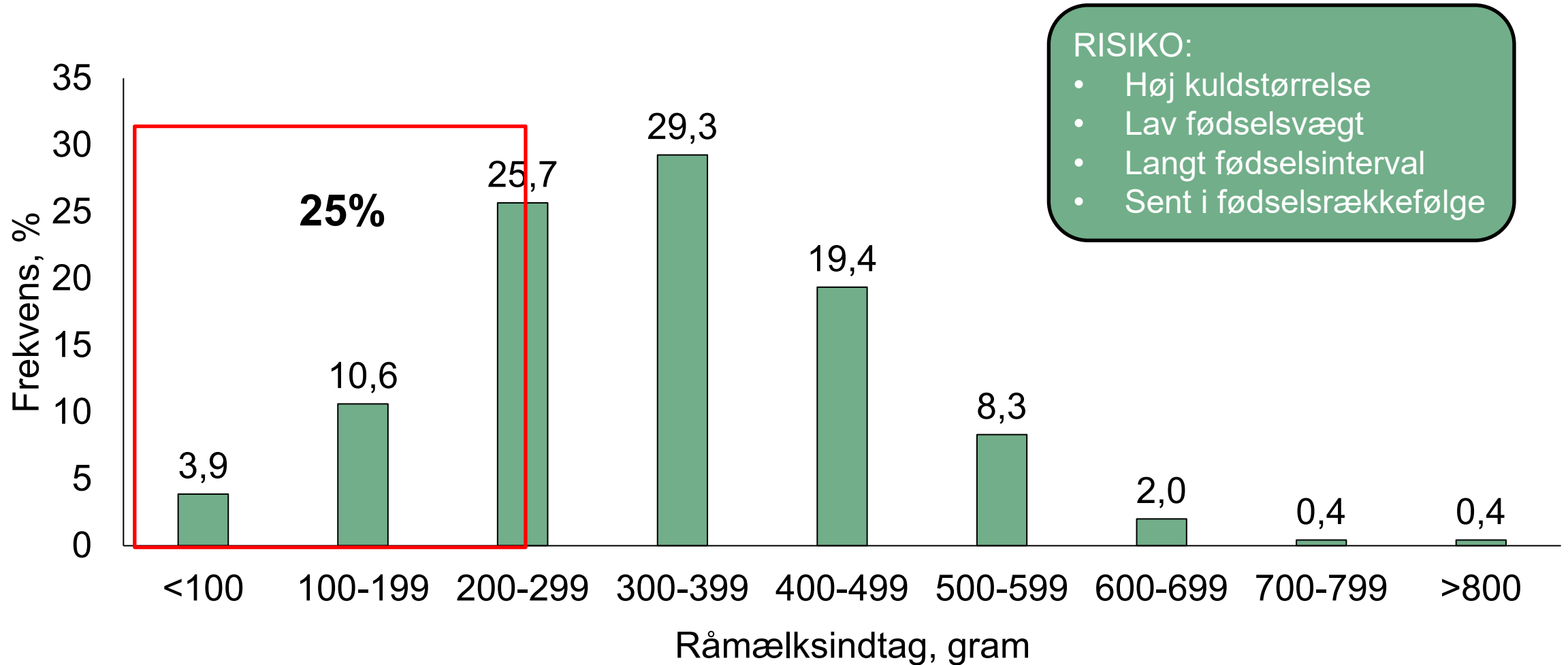
Hvor meget råmælk kan en pattegris drikke?

Rigtige svar: >800 gram

Råmælken fordeles ikke ligeligt

Sådan sikrer du råmælk til alle grise

- Hjælp løbende små og svage pattegrise til yveret
- Generel anbefaling: 8 timer
- Splitmalkning
- Løbende kuldudjævning (kræver overblik):
 - Opmærk de førstefødte grise
 - Flyt de førstefødte store pattegrise til ammesøer
 - Flyt små pattegrise til en mindsteamme
 - Resten af grisene bliver hos egen mor

Kan man mærke råmælk i maverne på nyfødte pattegrise?

Erfaring nr. 2109

SEGES
INNOVATION

Hvilke erfaringer har I med at mærke om grise har mælk i maven?

JA

Nej

Ja

Nej

Ja

Nej

Tjek om de har runde
tykke maver

Gar dem i gennem
hver dag og mærker

Ja, lidt

Hvilke erfaringer har I med at mærke om grise har mælk i maven?

Jada

ja

Ja

Vi blive anbefaldet af vores dyrelæge og mærke på mave nå vi kuld ud jævnet

Mærke dem på maven

Ja mærker altid inden kuldudjævning

ja

ingenerfaring

ingen, prøver bare at give alle gode muligheder for at komme i mælkebaren

Hvilke erfaringer har I med at mærke om grise har mælk i maven?

har ikke mærket men
kigger meget på deres
maver

Ikke rigtig

Nej

Tjekker om de er små
og skravlet eller om de
er runde og pæne.

Hvor ligger maven og hvad/hvordan mærker vi?

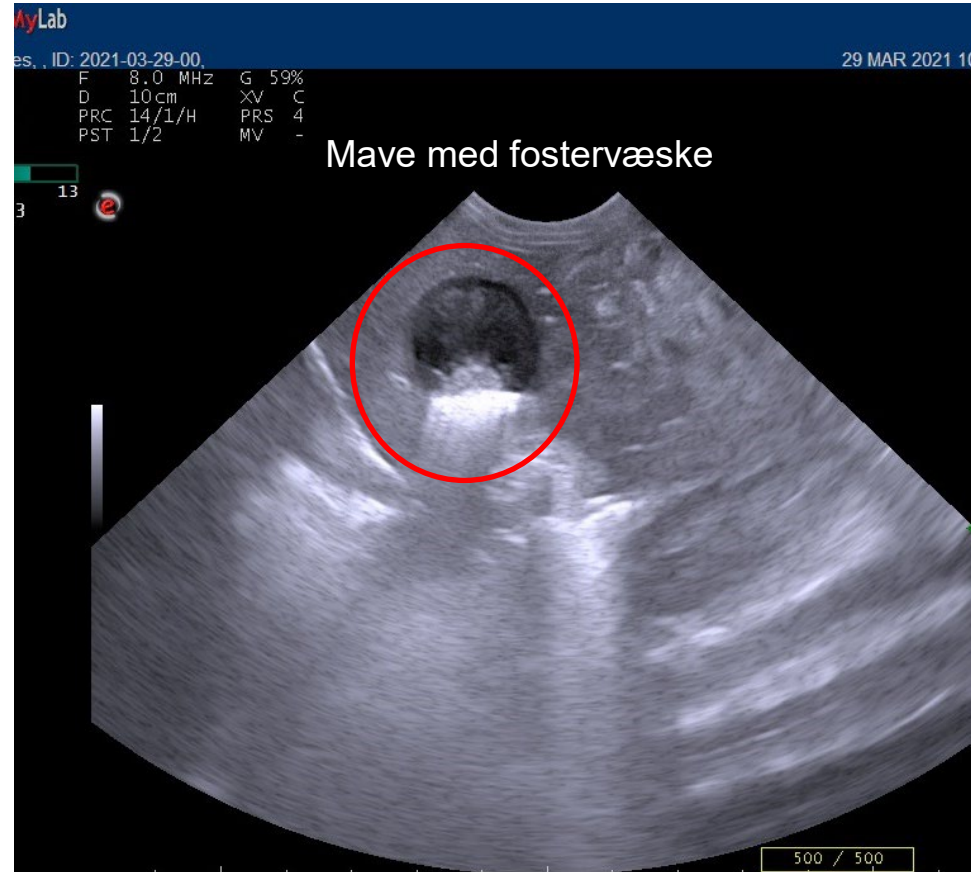

Skal grisen være stående eller skal den holdes?

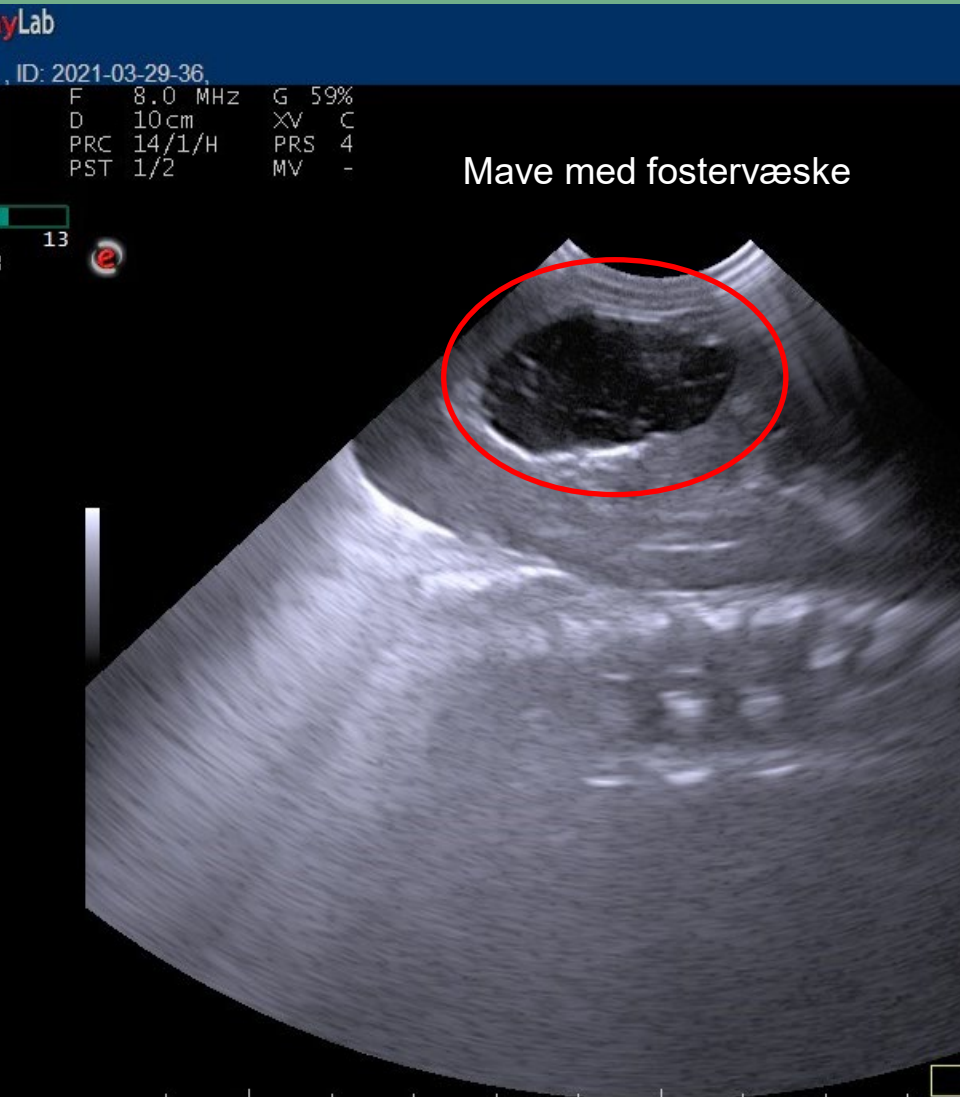
Er grisen afslappet eller spænder den?

Har den drukket, er der noget i tarmene?

Vi kan se forskel på fostervæske og mælk

Gris med fostervæske i maven (nyfødt gris på 1,5 kg)

Høj overlevelse kræver fokus på

Før faring

- Soen klar til faring

Under faring

- Faringsovervågning
- Fødselshjælp
- Sikring af råmælk og varme

Efter faring

- Kuldudjævning
- Rutiner

The image is a collage of pig-related photos. A central, semi-transparent rectangular area contains text. To the right of this area, there is a close-up of several pig heads. The bottom of the image shows the backs of pigs on a slatted floor.

Tak for opmærksomheden

TRFP@seges.dk

Workshop Dækningsbidrag pr. gris

*Joachim Glerup Andersen
SeniorKonsulent
SEGES Innovation P/S*

Indhold

1. Præsentation
2. Dækningsbidrag. Hvordan bruger vi det?
3. Brug af værktøjet "Beregn Dækningsbidrag"
4. Workshop, tjen mest på grise i 2022, hvad nu hvis beslutninger
 - Del jer i grupper. Ca. 3 pr. gruppe. Sæt jer ved en computer med kamera.
 - Diskuter og regn på hver spørgsmål, bliv enige om jeres valg.
 - Optæl selv jeres regnskab for året.
 - Kåring af den med bedst indtjening

Hvordan kan dækningsbidrag bruges?

Planlægning:

- Oktober, budget for næste år.
- Budgetter for større investeringer, køb gård, totalsanering osv.

Opfølgning:

- Maj, følger vi budgettet for året? Er der noget vi skal forsøge at rette op?
- September, DB-tjek hvordan klare vi os sammenlignet med andre?

Mindre beslutninger:

- Hvad nu hvis? Køb vaccine og øg fravænnede pr. so, osv.

Placering	Lands. Gns.	Bedst 25%	Bedst 10%	Alle Gns.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
					Gruppe 1 (Bedste 25%)														
Hitliste nr					H200	H91	H115	H93	H18	H17	H154	H170	H118	H8	H84	H39	H38	H135	H56
Specialproduktion					OUA	Nej	UK	UK	UK	Nej	Nej	Nej	Nej	UK	UK	UK	Nej	Hangris	Nej
Hjemmeblander					Min	Min	Min	Min	Min	Min	Nej	Min	Min	Min	Min	Min	Min	Min	Min
Salg til egne slagtesvinestalde					Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja
Egen avlsdyrproduktion					Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Status 1=SPF, 2=Myc og 3=Konv.					SPF	Myc	SPF	Myc	SPF	SPF	Myc	Myc	SPF	SPF	Myc	Myc	Myc	Myc	Myc
Kompris, kr./100 kg (byg/hvede)				118	117	120	114	114	112	118	0	118	121	114	123	117	120	116	113
																	255	258	255
																	Nej	Ja	Nej
																	0	0	0
																	Nej	Ja	Nej

September, DB-tjek hvordan klare vi os sammenlignet med andre?

Årssøer incl. gylte, stk.	812	1033	1200	1129	746	830	1.091	2.136	1.348	1.048	459	784	568	1.356	1.292	2.809	514	425	566
Fravænnede grise pr. årssø, stk.	33,6	36,2	36,7	35,3	37,6	38,3	38,7	35,4	33,9	38,2	32,5	40,3	39,1	35,2	36,0	38,2	32,9	35,6	33,3
Kuld pr. årssø incl. gylte, stk.	2,26	2,31	2,31	2,29	2,28	2,36	2,29	2,33	2,27	2,30	2,29	2,38	2,37	2,31	2,34	2,33	2,20	2,24	2,28
Diegningstid, dage	31	30	30	30	31	29	32	27	31	30	34	28	32	29	26	28	35	33	30
Vægt ved fravænnning, kg	6,5	6,3	6,2	6,0	6,1	6,7	5,7	6,9	5,8	6,0	6,5	5,5	6,0	6,0	5,8	6,2	6,2	7,3	7,5
Vægt pr. afgået gris, kg	30,2	31,7	30,5	31,5	32,9	28,9	32,3	28,7	29,7	30,7	37,3	32,7	33,3	30,2	33,4	32,3	38,2	22,0	34,0
Daglig tilvækst, g	448	477	471	462	481	481	484	480	448	454	564	475	523	447	411	537	544	425	469
Reference daglig tilvækst 7-30 kg, g	451	480	481	469	478	493	492	490	469	466	526	484	519	461	410	536	507	475	440
Døde efter fravænnning, pct.	3,8	3,4	3,8	3,7	4,3	2,0	7,4	3,8	3,7	2,1	3,1	5,8	2,1	2,1	3,7	3,0	4,3	1,7	1,5
Avlsdyrfoder, FE/årssø	1.501	1.502	1.457	1.471	1.542	1.365	1.379	1.543	1.481	1.434	1.455	1.623	1.614	1.446	1.376	1.440	1.574	1.721	1.680
Poltefoder, FE/årssø	-	146	153	126	247	89	69	140	75	294	515	105	69	205	135	92	55	95	50
Smågrise foder, FEsv/kg tilvækst	1,84	1,82	1,73	1,83	1,91	1,66	1,71	1,75	1,63	1,72	1,89	1,93	1,76	1,73	2,12	1,76	1,93	1,72	1,97
Reference smågrise foder 7-30 kg, FEsv/kg tilvækst	1,84	1,81	1,73	1,82	1,89	1,67	1,70	1,76	1,64	1,72	1,83	1,92	1,74	1,74	2,10	1,75	1,86	1,79	1,93
Døde indtil fravænnning, pct.	14,8	15,5	14,5	15,1	10,5	17,2	12,0	15,1	22,0	10,0	21,5	10,9	13,2	15,4	18,9	15,5	12,8	15,9	20,2
Spildfoderdage pr. kuld	14	11	11	12	12	9	10	13	13	10	8	8	5	12	13	12	14	13	13
Farinasprocent	88	90	90	89	87	92	92	88	92	90	90	91	95	91	90	93	87	90	90
Pct. døde af årssøer		13	12	13	16	9	11	15	11	11	16	19	11	12	12	11	14	17	18
Økonomiske nøgletal:																			
Diende grise omk. til foder og mælk, kr./stk.	-	5	4	7	8	2	3	7	3		3	6	3	3	4	9	4	13	7
Smågrise foder, kr./FEsv	-	1,98	1,97	2,06	1,70	1,91	2,03	2,08	2,02	2,06	2,01	1,89	2,09	2,18	1,99	2,18	1,93	1,84	1,86
Foderomk. smågrise, kr./kg tilvækst	-	3,59	3,40	3,77	3,25	3,18	3,48	3,60	3,30	3,56	3,80	3,65	3,67	3,77	4,22	3,84	3,73	3,16	3,66
Korrigeret beregnet notering i perioden, kr./stk.	-	427	422	425	437	410	433	408	418	424	458	432	439	421	436	429	463	365	439
Opnået salgspris, kr./stk.	-	441	455	378	502	445	460	460	461	400	482	436	442	402	447	393	463	378	448
Produktionsomkostning, kr./stk.	-	-214	-198	-232	-196	-178	-196	-212	-208	-196	-234	-238	-235	-193	-237	-212	-229	-192	-232
Avlsdyrfoder, kr./FE	-	1,46	1,42	1,53	1,37	1,51	1,38	1,39	1,48	1,38	1,64	1,40	1,52	1,39	1,56	1,54	1,45	1,26	1,50
Foderomk. avlsdyr, kr./årssø	-	2.183	2.088	2.247	2.114	2.064	1.903	2.152	2.197	1.980	2.382	2.272	2.451	2.004	2.147	2.218	2.168	2.168	2.525
Udskiftning af avlsdyr, kr./årssø	-	-537	-501	-417	-118	-518	-784	-1031	-627	70	-520	-1061	-130	28	-666	-606	-818	-463	-505
Statusforskydning, kr./årssø	-	151	164	-34	160	127	958	328	24	-613	473	-503	-160	-98	351	247	1234	-394	345
Dyrlæge, kr./årssø	-	93	70	100	70	51	72	78	64	86	92	73	220	56	72	41	100	136	137
Medicin inkl. vaccine, kr./årssø	-	696	711	753	609	521	696	643	725	1070	432	570	943	636	868	581	412	855	445
Heraf vacciner, kr./årssø	-	430	427	445	419	317	383	410	237	798	223	175	330	422	0	282	0	683	0
Veterinære omkostninger i alt, kr./årssø	-	789	781	853	678	572	768	721	789	1156	524	643	1163	692	939	622	512	991	582
Avlsmkostninger, kr./årssø	-	281	258	267	341	299	193	230	226	258	389	257	265	317	258	217	265	288	295
Diverse omk. Inkl. DAKA, kr./årssø	-	446	428	484	505	355	590	523	368	231	274	609	574	390	448	532	289	502	321
DB før aflønning pr. årssø, kr.	-	7.867	9.036	4.970	10.900	9.416	9.068	8.535	8.362	7.937	7.930	7.681	7.503	7.340	7.164	6.915	6.833	6.806	6.768
Arbejdsforbrug, timer/årssø	-	11,4	10,7	11,2	10,9	10,0	11,9	11,6	9,6	10,3	8,1	10,5	14,0	9,3	12,3	11,6	11,3	16,3	12,2
Arbejdsforbrug, kr./årssø	-	2.146	2.126	2.059	2.370	1.845	2.783	1.822	2.093	1.843	1.830	2.070	2.559	1.613	2.999	1.867	1.974	2.041	2.068
Resultat efter aflønning pr. årssø, kr.	-	5.722	6.910	2.912	8.530	7.571	6.285	6.712	6.269	6.091	6.101	5.611	4.944	5.728	4.165	5.047	4.859	4.765	4.700

NUL-værdier er ikke medregnet i gns.

kg

Placering	Lands.	Bedst	Bedst	Alle	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Gns.	25%	10%	Gns.	Gruppe 1 (Bedste 25%)														
Hitliste nr					H200	H91	H115	H93	H16	H17	H154	H170	H118	H8	H84	H39	H38	H135	H56
Specialproduktion					OUA	Nej	UK	UK	UK	Nej	Nej	Nej	Nej	UK	UK	UK	Nej	Hangris	Nej
Hjemmeblander					Min	Min	Min	Min	Min	Min	Nej	Min	Min	Min	Min	Min	Min	Min	Min
Salg til egne slagtesvinestalde					Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja
Egen avlsdyrproduktion					Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Status 1=SPF, 2=Myc og 3=Konv.					SPF	Myc	SPF	Myc	SPF	SPF	Myc	Myc	SPF	SPF	Myc	Myc	Myc	Myc	Myc
Kompris, kr./100 kg (byg/hvede)				118	117	120	114	114	112	118	0	118	121	114	123	117	120	116	113
Soyapris, kr./100 kg				257	254	259	260	258	244	254	0	257	267	254	259	253	255	258	255
Mælkefoderanlæg					Ja	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej
Pct. Solgt til eksport					0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0
Vadfoder					Ja	Nej	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej
Tekniske nøgletal:																			
Årssøer incl. gylte, stk.	812	1033	1200	1129	746	830	1.091	2.136	1.348	1.048	450	784	566	1.356	1.292	2.809	514	425	566
Fravænnede grise pr. årssø, stk.	33,6	36,2	36,7	35,3	37,6	36,3	38,7	35,4	33,9	38,2	32,5	40,3	39,1	35,2	36,0	38,2	32,9	35,6	33,3
Kuld pr årssø incl. gylte, stk	2,26	2,31	2,31	2,29	2,28	2,36	2,29	2,33	2,27	2,32	2,29	2,38	2,37	2,31	2,34	2,33	2,20	2,24	2,28
Diegivningstid, dage	31	30	30	30	31	29	32	27	31	30	34	28	32	29	26	28	35	33	30
Vægt ved fravænnning, kg	6,5	6,3	6,2	6,0	6,1	6,7	5,7	6,9	5,8	6,0	6,5	5,5	6,0	6,0	5,8	6,2	6,2	7,3	7,5
Vægt pr. afgået gris, kg	30,2	31,7	30,5	31,5	32,9	28,9	32,3	28,7	29,7	30,7	37,3	32,7	33,3	30,2	33,4	32,3	38,2	22,0	34,0
Daglig tilvækst, g	448	477	471	462	481	481	484	480	448	454	564	475	523	447	411	537	544	425	469
Reference daglig tilvækst 7-30 kg, g	451	480	481	469	478	493	492	490	469	466	526	484	519	461	410	536	507	475	440
Døde efter fravænnning, pct.	3,6	3,4	3,8	3,7	4,3	2,0	7,4	3,6	3,7	2,1	2,1	5,6	2,1	2,1	3,7	3,0	4,3	1,7	1,5
Avlsdyrfoder, FE/årssø	1.501	1.502	1.457	1.471	1.542	1.365	1.379	1.543	1.481	1.434	1.455	1.623	1.614	1.446	1.376	1.440	1.574	1.721	1.680
Poltefoder, FE/årssø	-	146	153	126	247	89	69	140	75	294	515	105	69	205	135	92	55	95	50
Smågrisefoder, FEs/kg tilvækst	1,84	1,82	1,73	1,83	1,91	1,66	1,71	1,75	1,63	1,72	1,89	1,93	1,76	1,73	2,12	1,76	1,93	1,72	1,97
Reference smågrisefoder 7-30 kg, FEs/kg tilvækst	1,84	1,81	1,73	1,82	1,89	1,67	1,70	1,76	1,64	1,72	1,83	1,92	1,74	1,74	2,10	1,75	1,86	1,79	1,93
Døde indtil fravænnning, pct.	14,8	15,5	14,5	15,1	10,5	17,2	12,0	15,1	22,0	10,0	21,5	10,9	13,2	15,4	18,9	15,5	12,8	15,9	20,2
Spildfoderdage pr. kuld	14	11	11	12	12	9	10	13	13	10	8	8	5	12	13	12	14	13	13
Føringsprocent	88	90	90	89	87	92	92	88	92	90	90	91	95	91	90	93	87	90	90
Pct. døde af årssøer		13	12	13	16	9	11	15	11	11	16	19	11	12	12	11	14	17	18

Placering	Lands. Gns.	Bedst 25%	Bedst 10%	Alle Gns.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
					Gruppe 1 (Bedste 25%)														
Hitliste nr					H200	H91	H115	H93	H18	H17	H154	H170	H118	H8	H84	H39	H38	H135	H58
Specialproduktion					OUA	Nej	UK	UK	UK	Nej	Nej	Nej	Nej	UK	UK	UK	Nej	Hangris	Nej
Hjemmeblander					Min	Min	Min	Min	Min	Min	Nej	Min	Min	Min	Min	Min	Min	Min	Min
Salg til egne slagtesvinestalde					Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja
Egen avlsdyrproduktion					Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Ja	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej
Status 1=SPF, 2=Myc og 3=Konv.					SPF	Myc	SPF	Myc	SPF	SPF	Myc	Myc	SPF	SPF	Myc	Myc	Myc	Myc	Myc
Kompris, kr./100 kg (byg/hvede)				118	117	120	114	114	112	118	0	118	121	114	123	117	120	116	113
Soyapris, kr./100 kg				257	254	259	260	258	244	254	0	257	267	254	259	253	255	258	255
Mælkefoderanlæg					Ja	Nej	Nej	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej
Pct. Solgt til eksport					0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0
Vådfoder					Ja	Nej	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Nej	Ja	Ja	Nej	Ja	Nej
Økonomiske nøgletal:																			
Diende grise omk. til foder og mælk, kr./stk.	-	8	4	7						1	3	6	3	3	4	9	4	13	7
Smågrisefoder, kr./FEsv	-	1,98	1,97	2,08						2,08	2,01	1,89	2,09	2,18	1,99	2,18	1,93	1,84	1,86
Foderomk. smågrise, kr./kg tilvækst	-	3,59	3,40	3,77						3,59	3,80	3,65	3,67	3,77	4,22	3,84	3,73	3,16	3,68
Korrigeret beregnet notering i perioden, kr./stk.	-	427	422	425						424	458	432	439	421	438	429	463	365	439
Opnået salgspris, kr./stk.	-	441	455	378						400	482	436	442	402	447	393	463	378	448
Produktionsomkostning, kr./stk.	-	-214	-198	-232						-198	-234	-238	-235	-193	-237	-212	-229	-192	-232
Avlsdyrfoder, kr./FE	-	1,46	1,42	1,53						1,38	1,64	1,40	1,52	1,39	1,58	1,54	1,45	1,26	1,50
Foderomk. avlsdyr, kr./årsso	-	2.183	2.088	2.247						1.980	2.382	2.272	2.451	2.004	2.147	2.218	2.276	2.168	2.525
Udskiftning af avlsdyr, kr./årsso	-	-537	-501	-417						70	-520	-1061	-130	28	-668	-608	-818	-463	-505
Statusforskydning, kr./årsso	-	151	164	-34						-613	473	-503	-160	-98	351	247	1234	-394	345
Dyrlæge, kr./årsso	-	93	70	100						88	92	73	220	56	72	41	100	136	137
Medicin inkl. vaccine, kr./årsso	-	696	711	753						1070	432	570	943	636	868	581	412	855	445
Heraf vacciner, kr./årsso	-	430	427	445						798	223	175	330	422	0	282	0	683	0
Veterinære omkostninger i alt, kr./årsso	-	789	781	853						1156	524	643	1163	692	939	622	512	991	582
Avlsomkostninger, kr./årsso	-	281	258	267						341	299	193	230	226	259	389	257	285	317
Diverse omk. Inkl. DAKA, kr./årsso	-	446	428	484						505	355	590	523	368	231	274	609	574	390
DB før aflønning pr. årsso, kr.	-	7.867	9.036	4.970						10.900	9.416	9.068	8.535	8.362	7.937	7.930	7.681	7.503	7.340
Arbejdsforbrug, timer/årsso	-	11,4	10,7	11,2						10,9	10,0	11,9	11,8	9,6	10,3	8,1	10,5	14,0	9,3
Arbejdsforbrug, kr./årsso	-	2.146	2.126	2.059						2.370	1.845	2.783	1.822	2.093	1.845	1.830	2.070	2.559	1.613
Resultat efter aflønning pr. årsso, kr.	-	5.722	6.910	2.912						8.530	7.571	6.285	6.712	6.269	6.091	6.101	5.611	4.944	5.728

Opgave:
Find et punkt hvor vi skal
have ros?

Find et punkt hvor vi skal
gøre det bedre

© Den lokale Svinerådgivning, SEGES Svineproduktion og Udviklingssamarbejdet Svin 2021

Ovenstående materiale må ikke udleveres, kopieres, offentliggøres eller refereres til af andre end ansatte fra firmaer som tilbyder produktet DB-Tjek. Ved overtrædelse vil der falde erstatningskrav iflg. brud på ophavsrettigheder. Bemærk at gns. tallene fra besætninger i DB-Tjek er bedre end landsgennemsnittet.

Værktøj findes her

- https://svineproduktion.dk/Viden/Paa-kontoret/Oekonomi_ledelse/Beregningsvaerktoejer/Beregn-daekningsbidrag#beregndbsohold

Beslutning 1. Slagtegrisestald. Køb smågrise?

(5 minutter)

Udfordring: Køber smågrise fra gang til gang. Har fået tilbudt 2.625 smågrise til 371 kr. (-50 kr.)

Skal vi købe eller lade stalden være tom?

Hvad kan man tjene, DB2, på det hold grise? I værktøjet: Husleje pr. gris står der ikke direkte, men kan man udregne det alligevel?

Forudsætninger:

- 10.500 slagtesvin pr. år.
- Foderforbrug på 2,85 FEsv/kg tilvækst.
- Forventet til salg til august. Pris er ukendt.
- Foderpris på 2,82 kr. pr. FEsv
- Resten ligner de aktuelle tal.

Svar fra jer, argumenterne for og imod

Svar fra 3-4 af grupperne.

Beslutning 1. Køb smågrise?

August:

DC notering ender på 12,00 kr. pr. kg

Dem som købte smågrise får: $2 \cdot 2625 = \mathbf{5.250 \text{ kr.}}$

Dem som lod stalden stå tom får: $(67-2) \cdot 2625 = \mathbf{-170.625 \text{ kr.}}$

Beslutning 2. Slagtegrisestald. Køb rug? (5 minutter)

Udfordring: I høst tilbydes ejendommen billigt rug til næste hold grise. Der kan købes 105 tons hos naboen.

Skal vi fodre med A: Hvede og rug (70/30) eller B: Hvede og byg (80/20)?

Hvad kan være ulemperne ved rug til slagtegrise?

Forudsætninger:

- 10.500 slagtesvin pr. år.
- Foderforbrug på 2,85 FEsv/kg tilvækst.
- Forventet til salg til november, notering på 14,50 kr./kg.
- Foderpris på foder A er 2,82 kr. pr. FEsv og for B er 2,86 kr. pr. FEsv.
- Resten ligner de aktuelle tal.

Svar fra jer, argumenterne for og imod

Svar fra 3-4 af grupperne.

Eksempler:

- Hvede
- Byg
- Rug
- Majs

Korn er **IKKE** bare k

ad er hvad?

Beslutning 2. Slagtegrisestald. Køb rug?

November:

Tilsætning af rug gav en kødprocent på 0,2% højere, men ellers samme produktivitet.

Dem som købte rug får DB2: $59 \cdot 2625 = 154.875$ kr.

Dem som brugte hvede og byg får DB2: $47 \cdot 2625 = 123.375$ kr.

Beslutning 3. Smågrise, mange døde med diarre (10 minutter)

Udfordring: Zinkfrit foder giver diarre. Hvordan kan det løses?

Skal vi:

- A. Ansætte en deltids person til smågrisestalden?
- B. Skal vi købe et rådgivningsforløb for at optimere produktionen?
- C. Skal vi købe noget smågrisefoder med blodplasma?
- D. Fortsætter uden at beslutte noget?

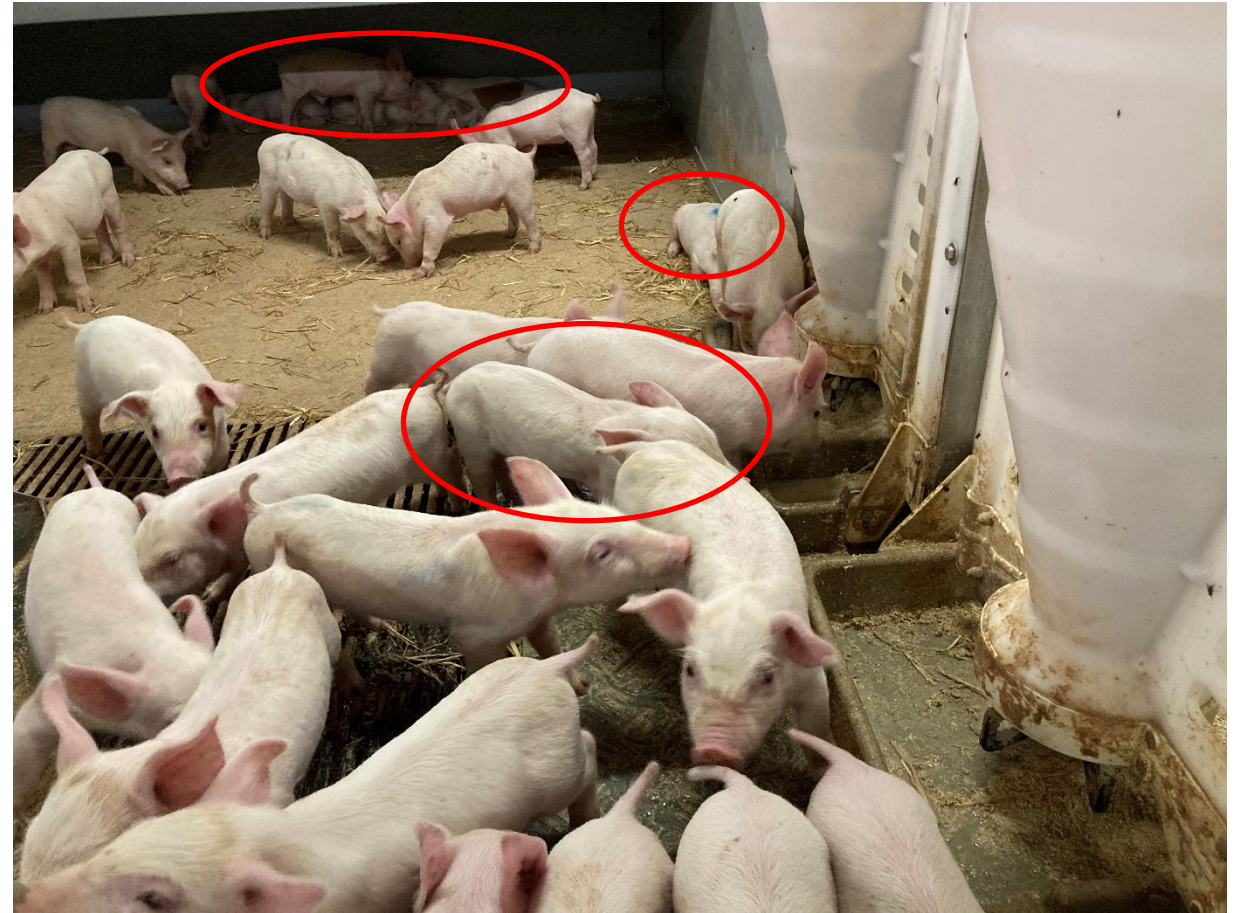
Forudsætninger:

- Producere 7000 smågrise i næste 3 måneder.
- Dødelighed på 6%.
- Forventet til salg til marts 2023, notering på 14,50 kr./kg.
- Foderpris på 5% blodplasma i startfoder giver øget pris med +0,8 kr./FEsv.
- Deltids person koster 15.588 kr. pr. måned. (20 timer pr. uge)
- Rådgivningsforløb koster 30.000 kr.
- Resten ligner de aktuelle tal.

Svar fra jer, argumenterne for og imod

Svar fra 3-4 af grupperne.

Beslutning 3. Smågrise, mange døde med diarre

A. Dem som valgte ansæt deltidsperson:

Lønudgift stiger: -46.764 kr. Dødelighed bliver uændret. $(41 \cdot 7000) - 46.764 =$
240.236 kr.

B. Rådgivningsforløb og optimering:

Dødelighed falder til 4% og foderforbrug sænkes -0,05: $(52 \cdot 7000) - 30.000 =$
334.000 kr.

C. Dem valgte blodplasma:

Foderpris op og dødelighed på 3%: $(47 \cdot 7000) =$ **329.000 kr.**

D. Fortsætter uden beslutning: Dødelighed stadig 6%: $(41 \cdot 7000) =$ **287.000 kr.**

Og vinderen er?

Lig jeres tal sammen og smid resultatet i chatten.

Budskabet:

- Brug "hvad nu hvis", jo oftere jo bedre.
- Brug dem til at prioritere tiden rigtigt.
- Fokuser på det du kan gøre noget ved.
- Alle kan være økonomisk uheldige, det sker blot sjældnere for de dygtigste.

Kombinationer																
16 i alt																
Beslut 1:																
Fuld	5.250	5.250	5.250	5.250	5.250	5.250	5.250	5.250								
Tom									-170.625	-170.625	-170.625	-170.625	-170.625	-170.625	-170.625	-170.625
Beslut 2:																
Rug	154.875	154.875			154.875		154.875		154.875	154.875			154.875		154.875	
Alm.			123.375	123.375		123.375		123.375			123.375	123.375		123.375		123.375
Beslut 3:																
Deltid							240.236	240.236							240.236	240.236
Rådgiv	334.000		334.000						334.000		334.000					
Blodplasma		329.000		329.000						329.000		329.000				
Ingen beslut					287.000	287.000							287.000	287.000		
Total	494.125	489.125	462.625	457.625	447.125	415.625	400.361	368.861	318.250	313.250	286.750	281.750	271.250	239.750	224.486	192.986

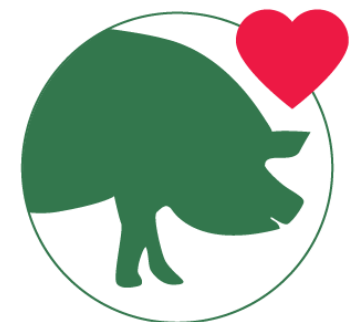
Tak for nu

- Kommentarer
- Spørgsmål

Hvordan øger vi sooverlevelsen på staldgangen?

Chefforsker Lisbeth Ulrich Hansen

Landbrugsskoler – 2. hovedforløb, maj 2022

SoLiv 2.0

STØTTET AF

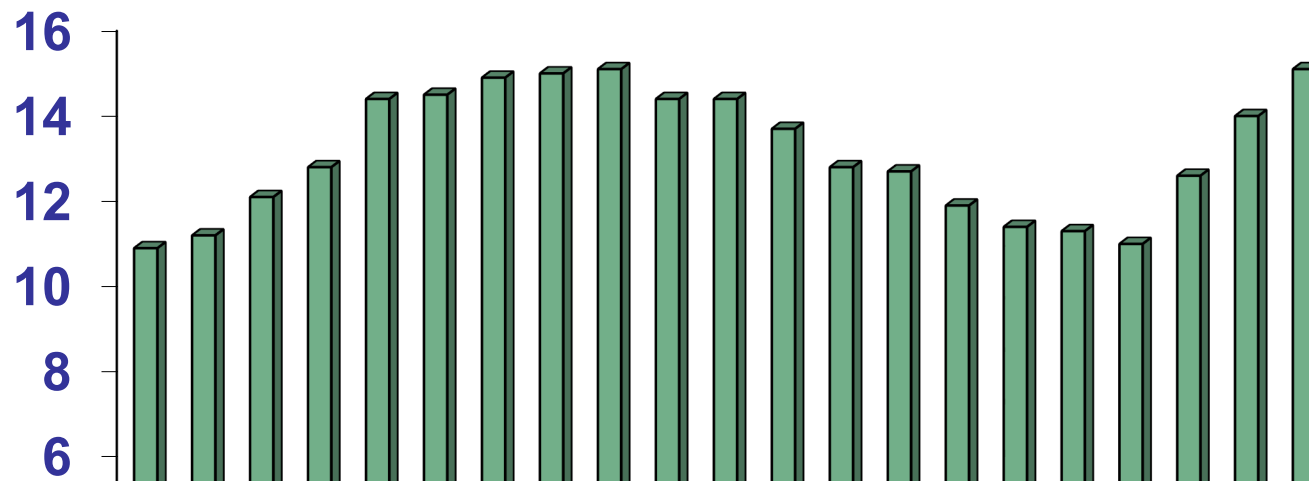
Svineafgiftsfonden

SEGES
INNOVATION

Udvikling i sodødelighed fra 2000-2020

Procent af årssøer i DK
til DAKA

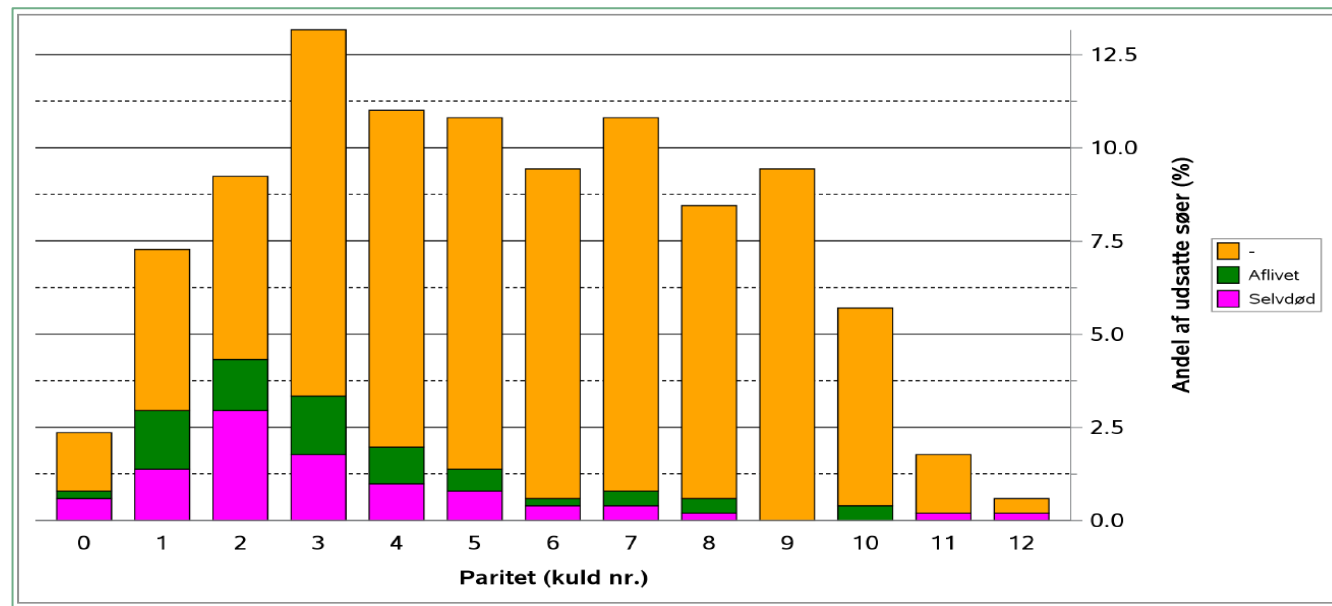
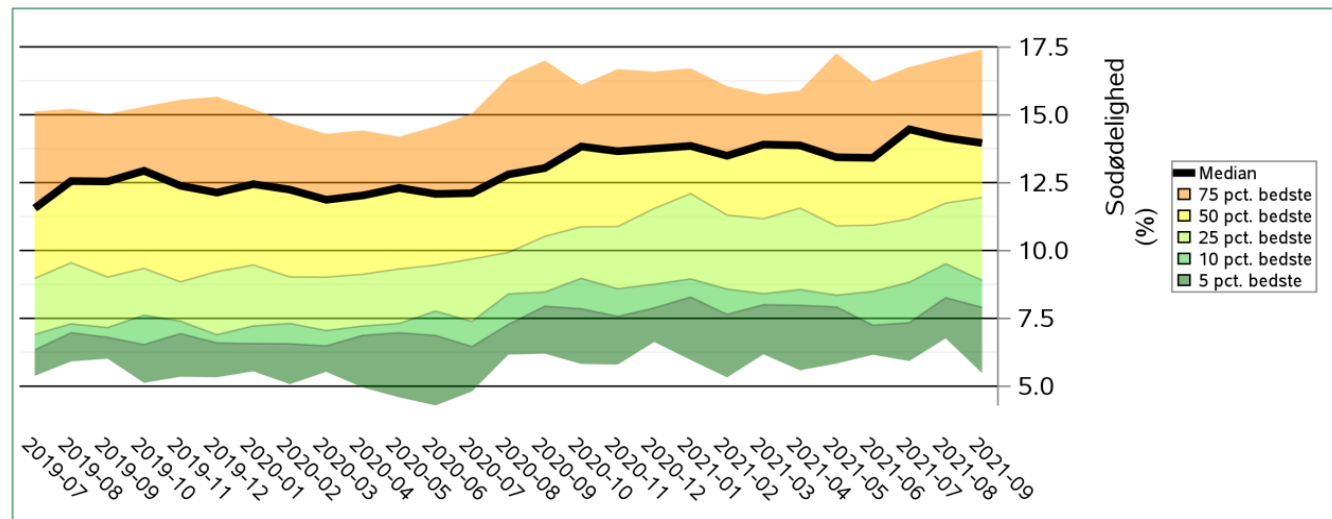

License to produce – øget arbejdsglæde – bedre økonomi

Erhvervet har et mål på 9 pct. døde/aflivede søer af årssøer
Der er behov for en øget indsats i langt de fleste besætninger

Få mere viden om egen besætning – benyt nyt værktøj fra SEGES

- Benchmarking
 - Cirka 70.000 søer med i SEGES analyserne
- Information fra egen besætning skal udnyttes
 - Kulddnummer
 - Tidspunkt i cyklus
 - **Selvdød – aflivet**
 - **Diagnose (forslag på SEGESs hjemmeside)**
- Finde mønstre på tværs af besætninger for at øge viden

- Jeg vil præsentere baggrundsviden omkring de 3 emner
- Der kommer for hvert emne et dias med "udfordringer" og "spørgsmål"
- **Lad som om i er driftsleder i en given besætning, og skal håndtere udfordringerne og implementere løsninger blandt medarbejderne**

Tre faglige oplæg med fokus på bedre sooverlevelse

Poltens opvækst og styring af flow

Det daglige tilsyn og brug af sygestier

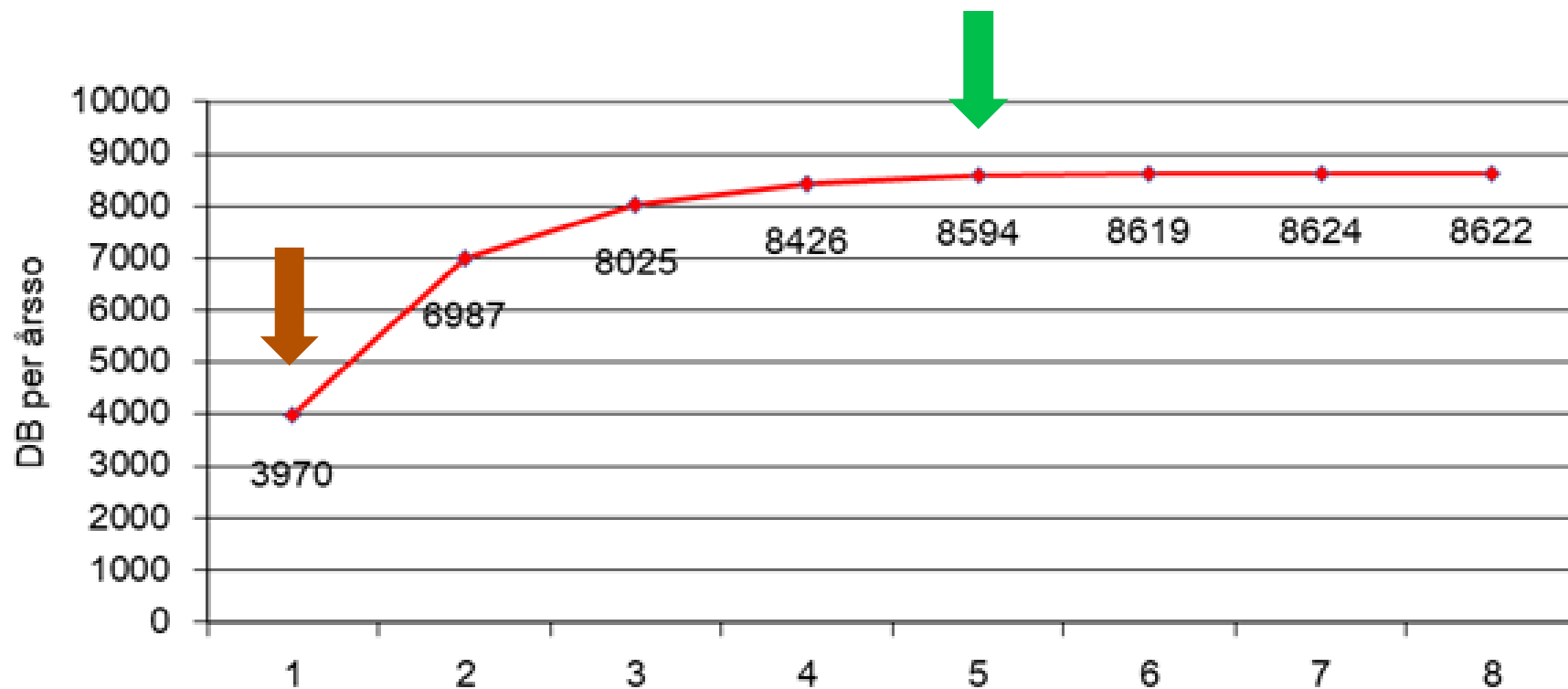
Forebyggelse af selvdøde søer

Udfordring og opgave

- Hvordan sikres det, at poltenes tilvækst og rygspæk *samt* udvælgelse inden løbning er optimal?
- Hvordan sikres kontakten mellem de ansvarlige for polteholdet og de ansvarlige i resten af soholdet?

DB pr. årssso ved forskellige udskiftningsstrategier

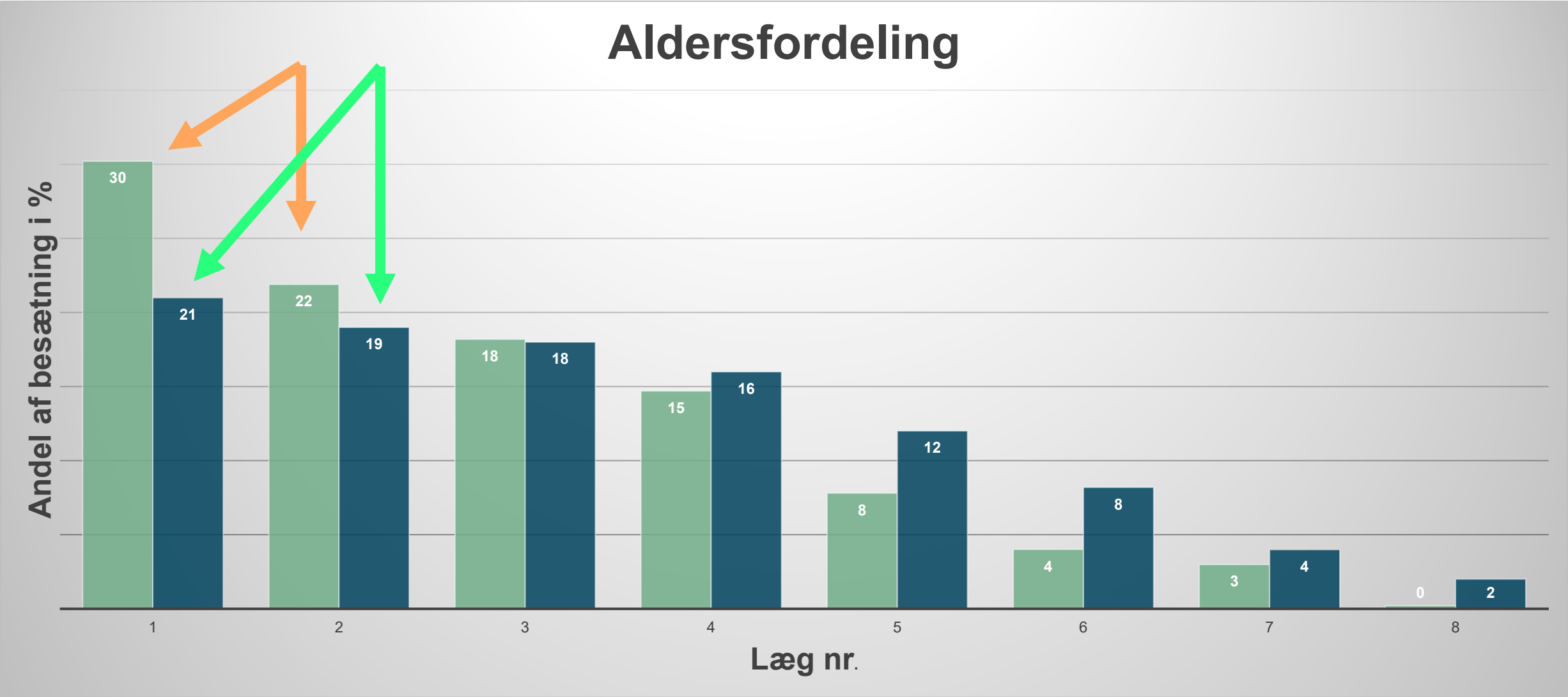

Alle søer udsættes ved givent kuldnummer

Tabt indtjening når en 1. kuldssso udsættes sammenlignet med en ældre so = ca. 4.500 kr. pr. årssso

Målet er at 80 pct. af poltene løbes til 3. kuld

Fokus skal være på poltene – “fra fødsel til første faring”

Den perfekte polt ved løbning:

- 140-160 kg
- 32-34 uger gammel
- Min. 14 mm rygspæk
- Ensartede klove
- Korrekt benstilling

Øger både kuldresultater og holdbarhed

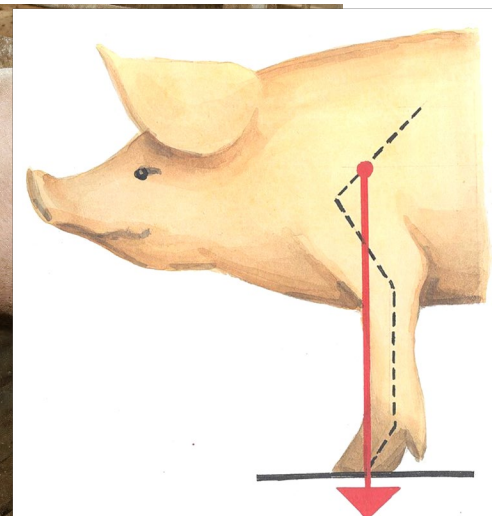
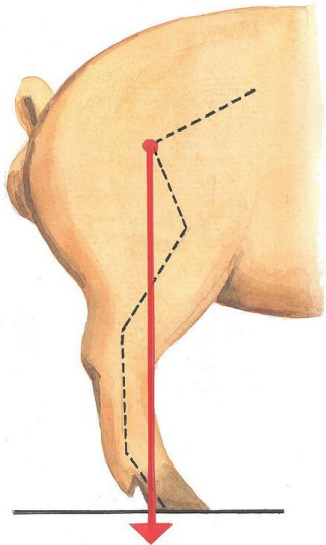

Sortering af polte

- 30 kg
- 100 kg
- Ved løbning
- Faste rutiner
- Noter observationerne

Ensartede klove og rigtig benstilling

Anbefalet belægningsgrad

	Lovkrav	Anbefaling
7-30 kg	0,3 m ² /dyr	+ 20 %
30-50 kg	0,4 m ² /dyr	+ 20 %
50-85 kg	0,55 m ² /dyr	0,75-1,0 m ² /dyr
85-110 kg	0,65 m ² /dyr	1,0-1,5 m ² /dyr
110 kg +	1 m ² /dyr	1,5-2,0 m ² /dyr

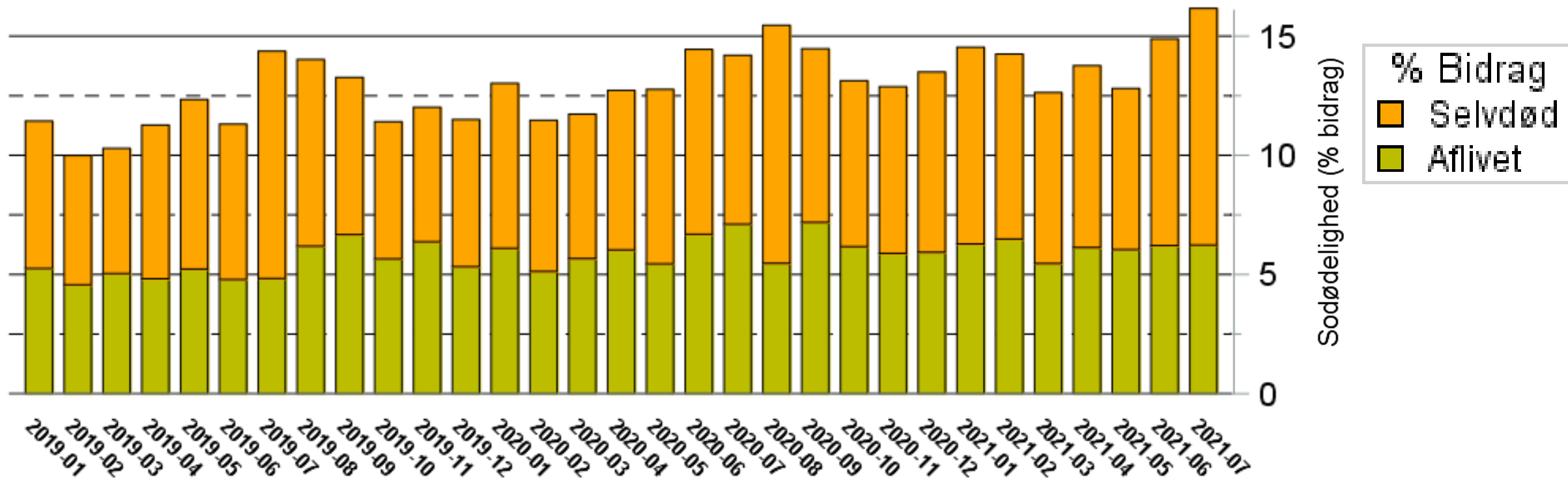

Udfordring og opgave

- Hvordan styres poltenes tilvækst og udvælgelse/selektion inden løbning?
- Hvordan sikres kontakten mellem de ansvarlige for polteholdet og ansvarlige i resten af soholdet?

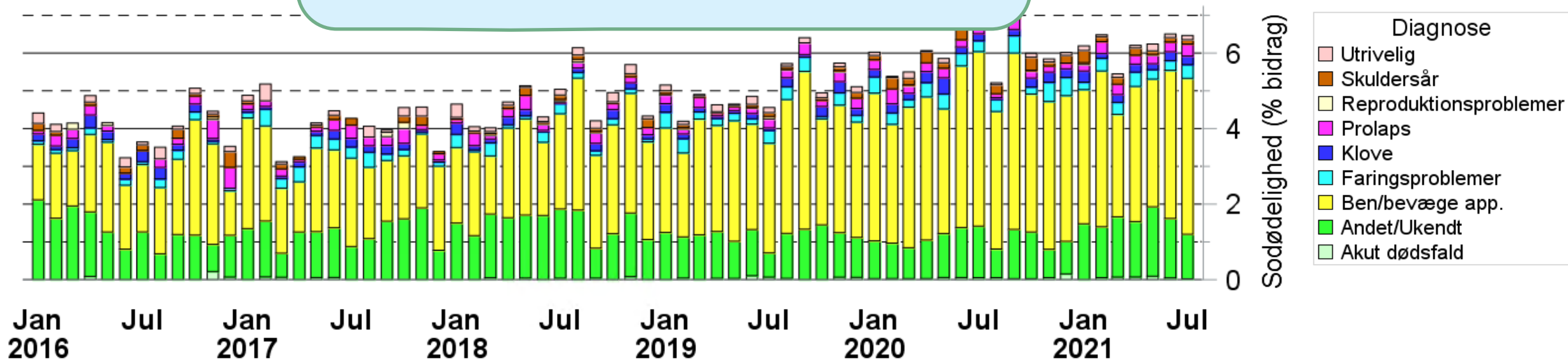

Fordeling mellem aflivede og selvdøde søer

Årsag til, at søer aflives

- 60-70 pct. af de søer, der aflives, har klov-/benproblemer

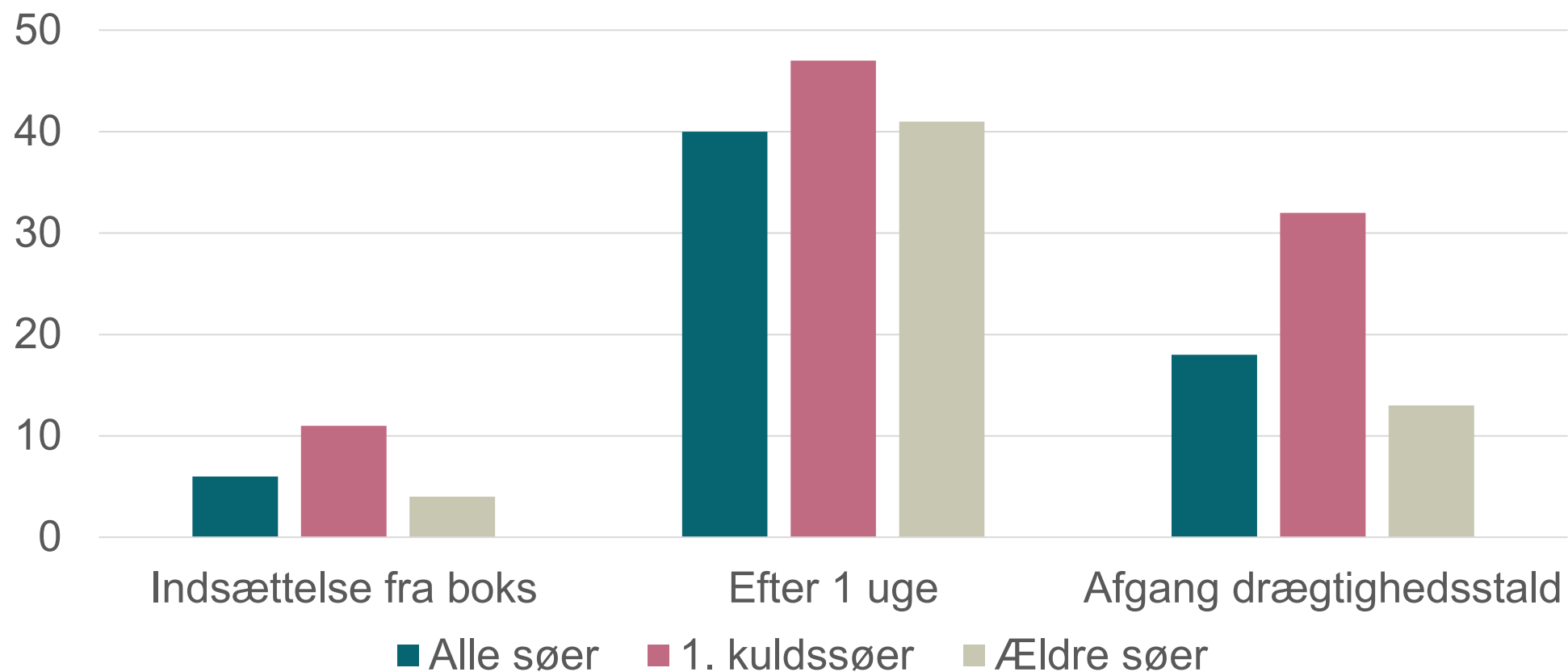

Udfordring og opgave

- Hvordan forebygges halthed ved gruppering?
- Hvordan skal det daglige tilsyn tilrettelægges, så der kommer fokus på de rigtige dyr?

Pct. halte søer i drægtighedsstalden (opstaldning i boks i løbestalden)

Meddelelse nr. 1232

Gruppering af gylte og søer

- Gylte/unge søer har en øget risiko for at blive halte omkring gruppering
- Plads – plads – plads til gruppering
- Skridsikkert gulv omkring gruppering
 - Overbrusning, dybstrøelse
- Mætte søer (dobbelt ration på dagen)
 - 50 pct. ekstra foder de første 4-5 dage
 - Halm, hø/wrap, roepiller, hvedeklid/havre/-skaller

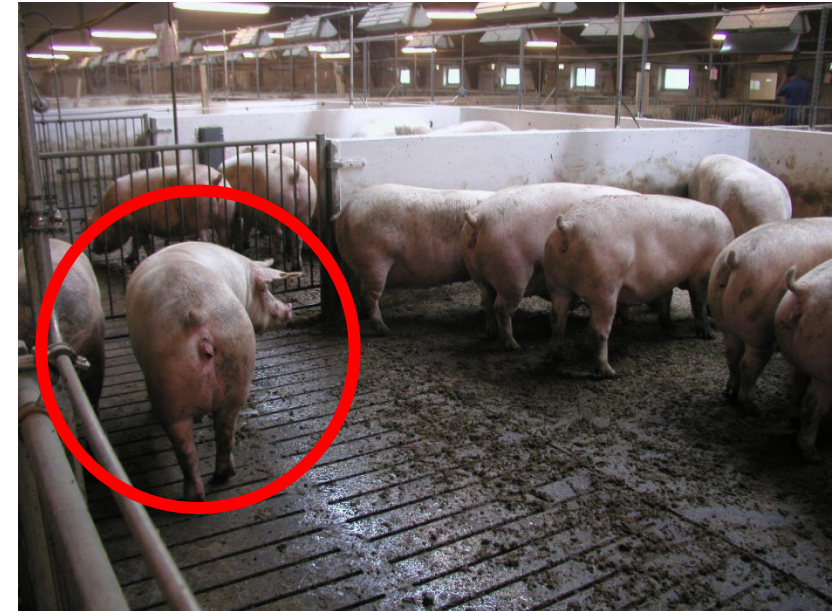
Gruppering af gylte og søer

- Opstaldning i stabile grupper
- Gylte indsættes 1-3 dage før søerne i stabile grupper
- Mange gode liggepladser i stien – også til gylte
 - Lave liggevægge

Det daglige arbejde i drægtighedsstalden

- Svineri på det faste gulv fjernes efter behov
 - Så langt væk fra lejet som muligt!
- Kontrol af, om alle søer æder deres ration
- Søer med alvorlige udfordringer håndteres med det samme
 - Brækket ben, overfaldet
- OBS-søer opmærkes til det egentlige tilsyn

Det egentlige daglige tilsyn er en selvstændig arbejdsopgave

90 pct. af alle behandlinger skyldes ben- og klovproblemer

- Alle søer skal ses i bevægelse hver dag
- Vær to om opgaven!
- Halm får søerne til at rejse sig
- Ekstra fokus på gylte samt stier med nygrupperede dyr
- OBS-søer tjekkes og følges de næste dage
- Flytning af alvorlige tilfælde til sygesti

Lære at spotte og vurdere søer med skader – kend signalerne

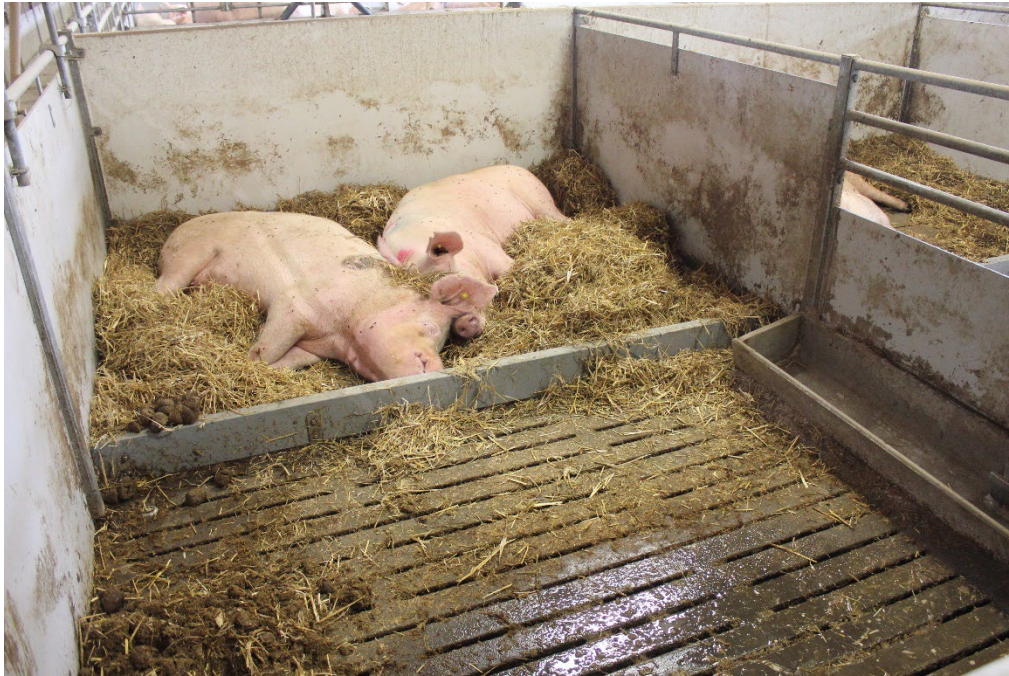

Placering af sygestier – det skal være nemt!

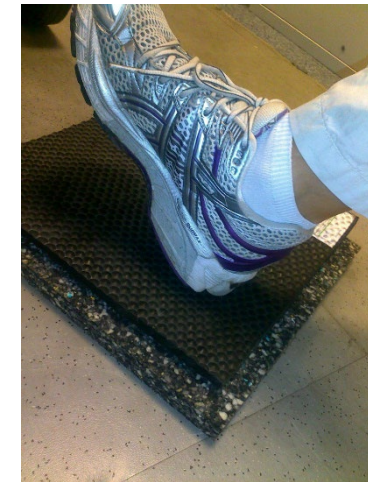

- Lovkrav om 2,5 pct. pladser
- Anbefaling er 3-5-10 pct. pladser

Drænet, strøet halmmåtte anbefales i sygestier (blødt underlag)

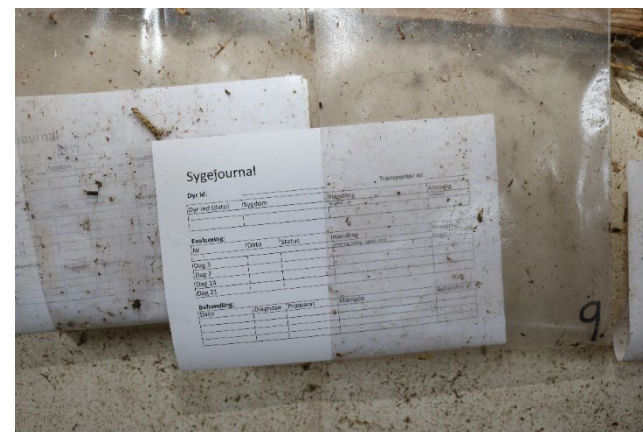

- Blød måtte
- Fald på gulvet
- Måtten fastgøres

Tidlig indsats, systematik og opfølgning er alt afgørende

- Klare aftaler i besætningen
 - Klar strategi omkring tilsyn, behandling og aflivning
 - Medarbejderne i alle staldafsnit inddrages
 - Besætningsdyrlægen tages med på råd
 - Journal / opmærkning af behandlede søer
 - Stuegang med dyrlægen

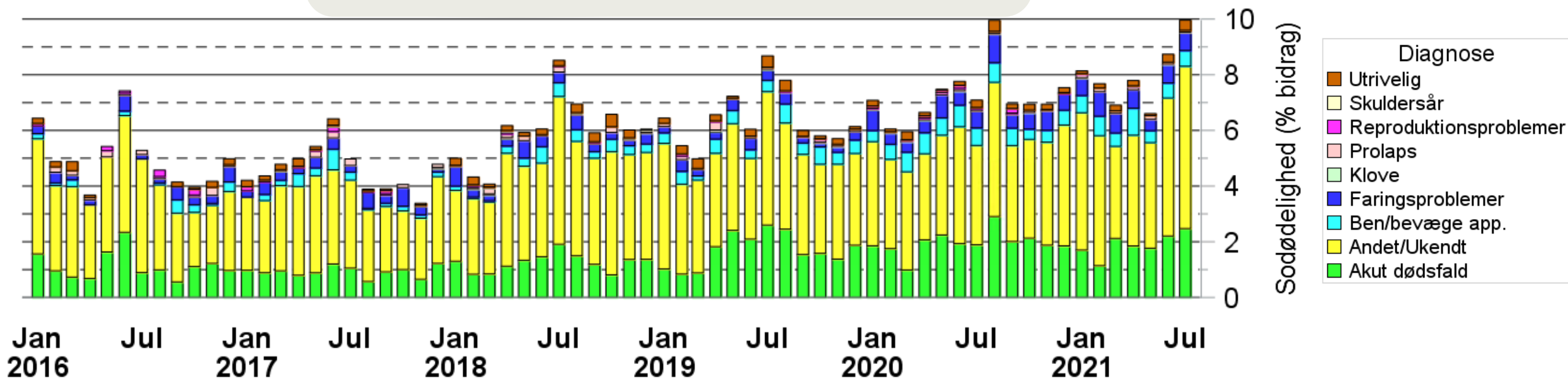
Udfordring og opgave

- Hvordan forebygges halthed ved gruppering?
- Hvordan skal det daglige tilsyn tilrettelægges, så der kommer fokus på de rigtige dyr?

”Årsag” til, at søerne dør (selv)

- 80 pct. af de søer, der dør, har ikke en sikker diagnose

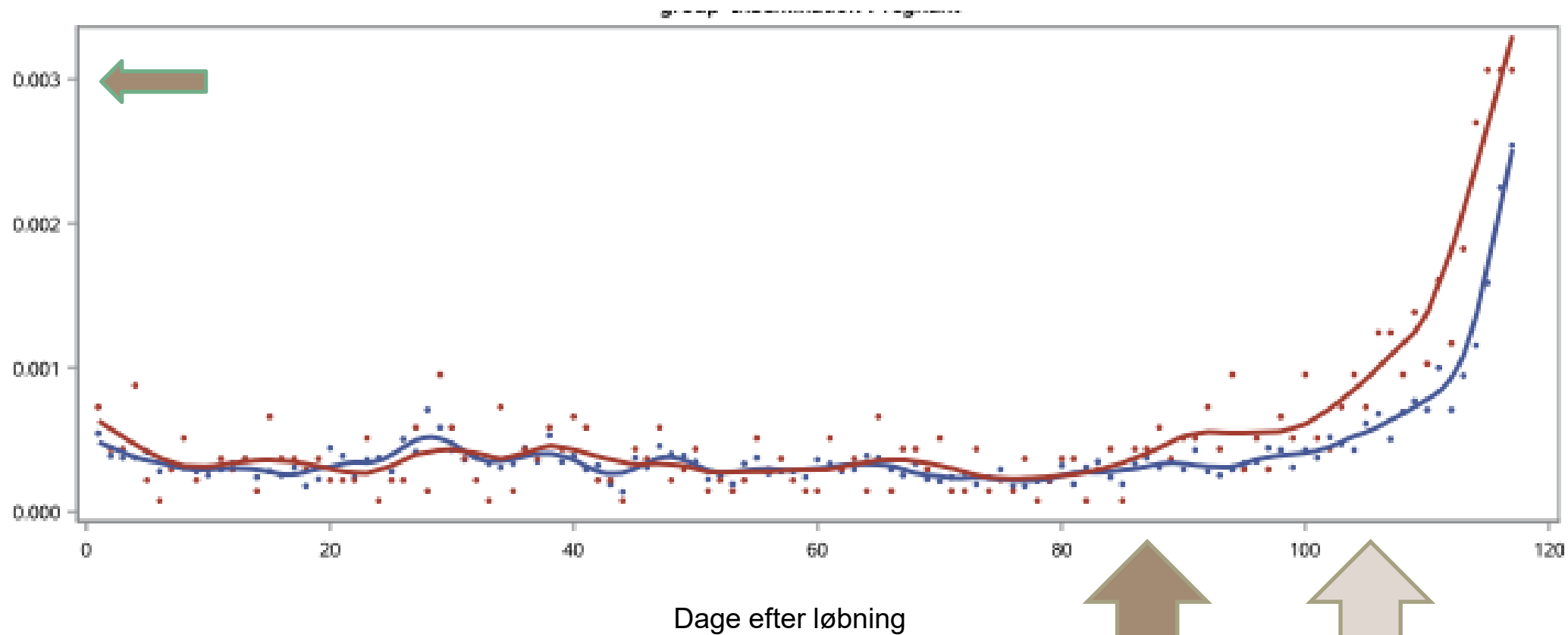

Udvikling i dødelighed (selvdøde) for søer der er løbet

Hændelsesrate

RØD = juli/august

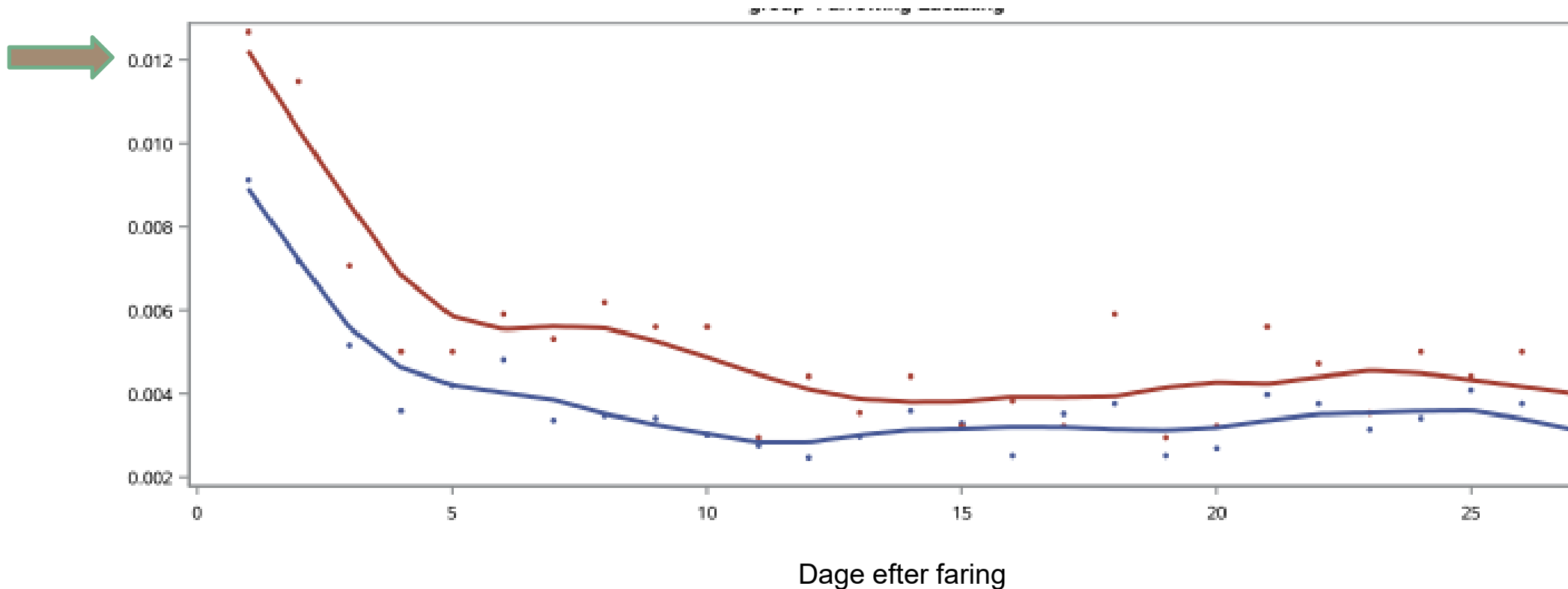
BLÅ = resten af året

Udvikling i dødelighed (selvdøde) for søer der har faret

Hændelsesrate

RØD = juli/august
BLÅ = resten af året

Udfordring og opgave

- Hvordan kan søer tilgodeses om sommeren i drægtigheds- og farestalden?
- Hvordan gør man forholdene bedre for soen lige før og under faring?

Forebyg varmestress - drægtighedsstalden

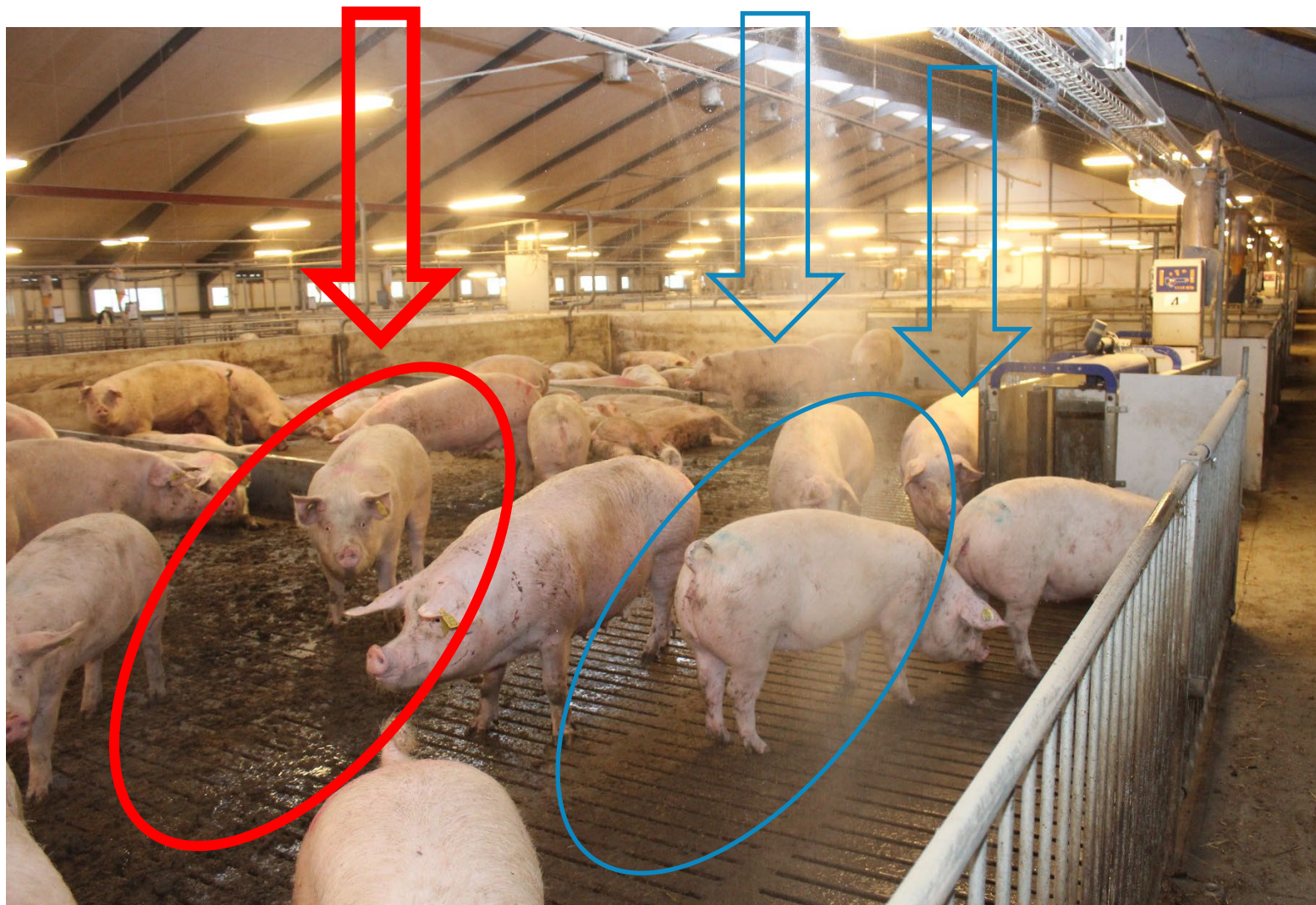
Tjek af
ventilationsanlægget
og luftfordeling i
staldrummet

Dimensionering:
125 m³/time (drg. søer)
375 m³/time (dieg. søer)

Tjek belægningsgrad

Forebyg varmestress

Tjek overbrusningsanlægget, spredebilledet og indstilling

Sommer (april-september):
1,5 minut – 2 gang i timen (kl. 8-20)

Vinter (oktober-marts):
1 minut – hver 2. time (kl. 9-15)

Hele aktivitetsarealet skal overbruses

Afkalkning af dysser – 2 sæt

Øvrige fokuspunkter

- Fodring rykkes til "de kølige timer"
- Færre fibre i foderet
- Daglig rengøring af krybber
- Hyppig rengøring af foderanlæg, blandetanke mv.
- Daglig rengøring af drikkekopper/-trug

Udfordring og opgave

- Hvordan kan søer tilgodeses om sommeren i drægtigheds- og farestalden?
- Hvordan gør man forholdene bedre for soen lige før og under faring?

Find mere på Tema – SoLiv

FORSIDE / AKTUELT / TEMAER / SOLIV 2.0: TEMASIDE OM SO-OVER...

A close-up photograph of a pig's face, showing its eye and snout. A teal rectangular box is overlaid on the left side of the image, containing white text.

SOLIV 2.0 - **TAG HÅND OM DINE SØER**

FLERE SØER SKAL OVERLEVE: TEMASIDE OM HØJERE SO-
OVERLEVELSE

Vi har en fælles opgave – benyt kendt viden og virkemidler

- Polte skal løbende vurderes, selekteres og godkendes inden løbning
- Det daglige tilsyn skal organiseres og tage ekstra fokus på risiko søer
- Nærmiljøet for den højdrægtige so skal forbedres – især om sommeren

14:30 pausen, start evaluering

- Ris og ros
- Vi bruger jeres ideer til næste gang
- Vi bliver bedre

Endnu sjovere at være i grisebranchen

The background of the slide is a photograph of several piglets in a farm setting. The piglets are light pink with visible ears and snouts. They are positioned in a way that suggests they are in a pen or a similar enclosure. The lighting is natural, and the overall tone is professional and focused on the subject of pig farming.

Opsamling og afrunding

ALLE SKAL SENDE EVALUERING